

1 ponedjeljak, 23.10.2006.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženik je ušao u sudnicu]
4 ... Početak u 9.01h
5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Međunarodni krivični sud za bivšu
6 Jugoslaviju zasjeda.
7 Izvolite sjesti.
8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dobro jutro svima. Nažalost, sudija
9 Hoepfel danas nije mogao doći zbog nekih drugih poslova vezanih za Međunarodni
10 sud kojima se morao pozabaviti i predlaže se da se današnja sjednica vodi u
11 skladu sa pravilom 15 bis Pravilnika o postupku i dokazima. U redu? Hvala svima.
12 Ako nema nikakvih administrativnih pitanja, zamolit ću da se uvede
13 svjedok.
14 [Svjedok je ušao u sudnicu]
15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dobro jutro, gospodine.
16 SVJEDOK: /prijevod engleskog transkripta: "Dobro jutro."/
17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Želim Vas ponovo - Vi se
18 vjerovatno toga sjećate, ali dužnost je Vijeća da Vas na to podsjeti da Vas,
19 naime, još uvijek obavezuje svečana izjava koju ste dali na početku iskaza, da
20 ćete govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.
21 SVJEDOK: /prijevod engleskog transkripta: "Da."/
22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Izvolite.
23 SVJEDOK: BORISLAV ĐUKIĆ [nastavak]
24 Unakrsno ispituje g. Whiting: [nastavak]
25 [Tužitelj ispituje putem prevoditelja]
26 G. WHITING: [simultani prijevod] Dobro jutro, gospodine.
27
28
29
30

1 SVJEDOK: Dobro jutro.

2 P: Imam samo još nekoliko pitanja za Vas. Nekoliko o Vanceovom planu. Vi
3 ste u četvrtak tokom iskaza rekli da - citiram: "U planu doslovno stoji da
4 Republika Srpska Krajina može imati vlastitu policiju i vojsku". E sad, samo da
5 bi to bilo jasno: Vanceov plan uopće ne spominje Republiku Srpsku Krajinu, zar
6 ne? Tamo se govori samo o zaštićenim zonama Ujedinjenih naroda.

7 O: Republika Srpska Krajina i deo hrvatske teritorije van Republike
8 Srpske Krajine činile su zaštićene zone Ujedinjenih nacija .

9 P: Ali riječi "Republika Srpska Krajina" - one se ne nalaze u samom
10 Vanceovom planu - je li tako?

11 O: Ja Vam kažem da prostor gde je bila Republika Srpska Krajina -

12 P: Gospodine, molim Vas, saslušajte moje pitanje. Da li ćete se složiti
13 sa mnom da sljedeće riječi - doslovno te riječi "Republika Srpska Krajina" - da
14 se one ne nalaze u tekstu Vanceovog plana?

15 O: Vanceov plan nije ni prejudicirao političko rešenje. Vanceov plan je
16 prejudicirao samo uspostavljanje mira na zaraćenom prostoru.

17 P: Gospodine, da li Vi ne razumijete moje pitanje?

18 O: Gospodine tužioče, mislim da sam u potpunosti razumio Vaše pitanje.
19 Znači, Vanceov plan nije prejudic -

20 P: Za svaki slučaj želim ga ponoviti da vidim da li mi hoćete odgovoriti

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ili ne. Riječi "Republika Srpska Krajina" - točno te riječi - se ne nalaze u
2 Vanceovom planu. Da li se slažete ili se ne slažete?

3 O: Vanceov plan je podrazumevao uspostavljanje mira na zaraćenom
4 prostoru tj. na prostoru Republike Srpske Krajine i deloma /?delova/ teritorije
5 Republike Hrvatske.

6 P: Da li biste sada htjeli odgovoriti na moje pitanje?

7 O: Ja sam Vam odgovorio.

8 P: Vi ste rekli da se u Vanceovom planu doslovno govori o stvarima
9 vezanim za Republiku Srpsku Krajinu, a ja Vam kažem da se te tri riječi
10 "Republika Srpska Krajina" ne pojavljuju u tekstu. O tome se ne govori. Taj
11 entitet nije bio ni priznat. Da li je to točno?

12 O: Pa, Vanceov plan nije predviđao političko rešenje. Nije predviđao
13 hoće li biti Republika Srpska Krajina, hoće li biti autonomna oblast Srpska
14 Krajina ili ne znam ni ja koji drugi mogu... koje drugo moguće rešenje koje bi
15 se našlo posle uspostavljanja trajnog mira na tim prostorima. On je predviđao
16 UNPA zone -

17 P: Gospodine, moram Vas prekinuti. Idem na drugo pitanje i tvrdim da
18 niste željeli odgovoriti na moje pitanje. Ali, u svakom slučaju, Vanceov plan je
19 dokument koji se nalazi u spisu i Vijeće će to moći pronaći. To je dokazni
20 predmet 115 i vidjeti šta piše unutra.

21 Što se tiče vojske - da bismo bili jasni - u Vanceovom planu stoji da
22 vojne snage trebaju biti rasformirane i demobilizirane. Također se specifično
23 kaže da ne bi smjeli pripadnici vojske nositi niti uniforme niti naoružanje.

24 G. WHITING: [simultani prijevod] Mislim da optuženi šalje neku poruku.

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine, da li je to tačno da to stoji u Vanceovom planu - da se
2 vojska treba rasformirati i demilitarizirati, da neće biti uniformi niti oružja?

3 O: To je potpuno tačno i tako su... i tako su, tako je i postupljeno -

4 P: Hvala Vam. I u skladu sa tom odredbom Vanceovog plana, vlasti RSK su
5 jednostavno prebacili ljudstvo i naoružanje iz Teritorijalne obrane, dakle, s
6 jedne strane i JNA s druge, u policiju jer je to bio način da se zaobiđe Vanceov
7 plan. Nije li to tačno? Drugim riječima, policija je na taj način postala
8 vojska.

9 O: Gospodine tužioče, to uopšte nije tačno. Teško naoružanje je sve
10 stavljeno u magacine i pod dupli ključ, gde je jedan ključ imalo komande TO i
11 štabovi, a drugi ključ su posedovale snage... mirovne snage Ujedinjenih nacija.
12 Teritorijalna odbrana nije nosila uniformu. Teritorijalna odbrana je bila
13 rasformirana, postojali su štabovi i pozadinske logističke baze Teritorijalne
14 odbrane, ali ljudstvo koje je radilo u njima radilo je u civilnim odelima kako
15 je i predviđao Vanceov plan. Policija, po svim propisima i ustaljenim
16 standardima svetskim, mogla je da nosi naoružanje do 12,7 mm kalibra. Znači,
17 pištolje i puške. To je nosila i mogla je da ima oklopna vozila, kao što i sve
18 policije imaju za suzbijanje masovnih demonstracija, blokade i tako dalje i to
19 smo -

20 P: Ali, gospodine... Zapravo, Vanceov plan govori o tome da policija
21 može samo da nosi lično naoružanje i to ne ništa dugih cijevi. Je li tako?

22 O: Gospodine tužioče, ta reč "lično naoružanje" podrazumeva pištolje i
23 automatske puške kratke cevi.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li su i Ujedinjeni narodi na isti način tumačili, koliko Vi znate,
2 tu odredbu ili...?

3 O: Jesu i nikakvih primedbi na tu... na takav odnos nismo imali od
4 Ujedinjenih naroda.

5 P: U redu. Da se nadovežemo na ovaj Vaš poslednji odgovor. Zamolit ću da
6 pogledamo dokazni predmet 00593994. Riječ je o izvještaju glavnog sekretara u
7 skladu sa Rezolucijom Vijeća sigurnosti broj 762, a dokument je od 27. jula
8 1992. Mislim da to imamo samo na engleskom. Međutim, želim pročitati samo jedan
9 relevantan paragraf koji je na drugoj stranici i molim da mi onda pronađete
10 paragraf 7.

11 G. MILOVANČEVIĆ: Kolega, oprostite, molim Vas. Samo nam - možete li nam
12 reći broj izvještaja? On je na prvoj strani, vrlo je sitno, nisam primetio, molim
13 Vas. Izvinite što Vas prekidam. On uvek nosi u gornjem desnom uglu oznaku "S".

14 G. WHITING: [simultani prijevod] Da, hoću.

15 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala.

16 G. WHITING: [simultani prijevod] S/24353 od 17. jula 1993.

17 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vam najlepše. Izvinite što sam Vas prekinuo.

18 G. WHITING: [simultani prijevod] Nema problema. Ja sam mislio da će to
19 napraviti gospodin Perović, ali... nema problema. Drago mi je i kada mi se Vi
20 obratite.

21 P: Dakle, u paragrafu 7 kaže ovako... - ovo govori Vijeće sigurnosti 27.
22 jula 1992. godine: "Međutim, proces demobilizacije TDF-a u sektorima kompliciran
23
24
25
26
27
28
29
30

1 je paralelnim nastajanjem ojačanih policijskih i milicijskih organizacija te
2 grupe nazvane 'posebna milicija', 'granična policija' i tako dalje". Opremljene
3 su automatskim puškama i u nekim slučajevima mitraljezima, kršeći time odredbe
4 plana prema kojemu policija treba biti opremljena samo ličnim naoružanjem. U
5 mnogim slučajevima, te su grupe jednostavno preuzele od JNA ili srpske TDF
6 odgovornost za stanje na linijama fronta. One moraju biti povučene i
7 rasformirane. Ta su pitanja u više navrata bila pokretana pred lokalnim
8 vlastima, ali do sada bez zadovoljavajućih razloga /prijevod engleskog
9 transkripta: "rezultata"/.

10 Sada kada ste to poslušali, gospodine, da li mijenjate Vaš prethodni
11 odgovor da se Ujedinjeni narodi nikad nisu žalili na to što je policija bila
12 pretvorena u vojnu snagu i da je bila naoružana oružjem sa dugim cijevima što je
13 bilo kršenje Vanceovog plana. Da li, dakle, mijenjate svoj odgovor?

14 O: Gospodine tužioče, borbena vozila, oklopna, policijska, imala su
15 /?top/ mitraljeze, 12.7 mm i to je bilo sporno pitanje i ja sam Vama to rekao da
16 su prihvaćeni ti standardi. Mi smo sa Kirudjom dogovorili i razgovarali na ova
17 pitanja i to smo dobro dogovorili da u dve etape smanjimo brojno stanje posebnih
18 jedinica milicija. Još jednom ponavljam i ostajem pri izjavi: POS jedinice
19 milicije su jedinice milicije i nisu uopšte vojne jedinice. Nisu imale
20 unutrašnje ustrojstvo, niti zadatke, niti uniformu vojske već su imale čisto
21 ustrojstvo policije. I zamenile su ulogu Ujedinjenih nacija, mirovnih snaga, na
22 upravo tim graničnim linijama. Čak smo dogovorili i povlačenje njihovo na
23 određenu dubinu što je i učinjeno i ne znam da li sledeći možda izveštaj Savetu
24
25
26
27
28
29
30

1 bezbednosti to baš tretira.

2 P: Gospodine, u ovom izveštaju od 27. jula 1992. sâm glavni tajnik
3 govori da su te nove ojačane organizacije milicije i policije, da se njih treba
4 povući i da ih se treba rasformirati. Dakle, stav glavnog tajnika u julu 1992.
5 je bio da je ta ojačana policija, da je to bilo kršenje Vanceovog plana. Složit
6 ćete se onda da je to bilo mišljenje Ujedinjenih naroda?

7 O: Gospodine tužioče, u ovome izveštaju... - meni je dobro poznat ovaj
8 izveštaj - lepo je stajalo da je JNA izvučena, TO demobilisana, da je... da je -

9 P: Dozvolite da Vas prekinem. Vi ste ovaj izveštaj znali i onda, u julu
10 1992. ste ga vidjeli, je li tako?

11 O: Da, dobro sam ga znao i mi smo postupali po tom izveštaju i ja Vam
12 još po neki put govorim da je gospodin Martić i ja imali sastanak sa Kirudjom i
13 dogovorili rasformiranje i smanjenje ovih jedinica u dve etape. A zašto nije
14 ubrzano došlo - ja Vam mogu iznet činjenice. Imali smo Miljevački plato, imali
15 smo 600 pripadnika -

16 P: Gospodine, gospodine...

17 G. WHITING: [simultani prijevod] Zamolit ću da se dokument uvrsti u
18 spis.

19 P: Gospodine, prekinuo sam Vas zato što ste nam to već ispričali.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se uvrštava u spis. Molim da
21 mu se dodijeli broj.

22 TAJNIK: [simultani prijevod] Časni Sude, ovo će biti dokazni broj 985.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite.
2 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.
3 P: Da li je znate da je 28. septembra 1992. godine glavni tajnik poslao
4 sljedeći, novi izvještaj vezan za ovu temu, koji je također u spisu u našem
5 predmetu kao dokazni predmet 75? Ako nije neophodno, neću ga stavljati na ekran.
6 Ali, dakle, da li ste upoznati s time da je u septembru 1992. glavni tajnik
7 dostavio drugi izvještaj u kojem se govori da se nastavlja sa kršenjem Vanceovog
8 plana i to stvaranjem novih srpskih milicijskih snaga koje se onda nazivaju
9 "posebnom milicijom", "graničnom policijom" i tako dalje. Drugim riječima, da se
10 kršenje nastavlja i onda kaže da su, citiram: "te nove snage zapravo bile
11 paravojne snage". Dakle, da li ste znali za taj izvještaj u septembru 1992.?
12 O: Meni je poznat bio i taj izvještaj, al' u tom izvještaju između ostalog
13 stoji i o kršenju od strane Hrvatske.
14 P: Hvala. Izvještaj kao takav je u spisu pa će Vijeće to moći samo
15 čitati jer mene je samo zanimalo da li ste Vi to pročitali u ono vrijeme tj. da
16 li ste znali za njega? Da li ste bili upoznati sa paragrafom 6 u kojem glavni
17 tajnik govori da su te paravojne jedinice, milicija, da je bila upletena u
18 etničko čišćenje? Da li znate za taj paragraf iz tog izvještaja iz septembra
19 1992.?
20 O: Ja, kol'ko se sećam, u tome nije stajalo da... termin "paravojne
21 snage", "parapolicija", "paravojska" i nešto mi... ovaj... ne mogu da se
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 prisetim da su ti snage učestvovala u etničkom čišćenju. Molio bi, ako želite da
2 mi pokažete to, da vidim. Ipak je to jedan duži vremenski, vremenski ovaj...
3 razmak. 1992. - 2006..

4 P: Taj izvještaj je u spisu, a ja nemam drugih pitanja. Ako se Vi ne
5 sjećate, nema problema. Želio bih Vam sada postaviti neka pitanja vezano za
6 drugu temu, naime, policijske jedinice. Pokazan Vam je jedan dokument koji sad
7 nosi broj dokaznog predmeta 978, gdje je riječ o naređenju Saveznog
8 sekretarijata za Narodnu obranu, od 28. aprila 1992., kojim se osniva ili
9 formiraju jedinice policije u Teritorijalnoj obrani. Da li se sjećate da ste
10 vidjeli taj dokument tokom glavnog ispitivanja? Radi se, dakle, o aprilu 1992.,
11 28. aprilu?

12 O: Da, sećam se i dosta mi je poznat taj dokument.

13 P: Onda se sigurno sjećate da se Milan Martić usprotivio tom naređenju i
14 djelovao kako bi se jedinice milicije zadržale pod nadležnošću Ministarstva
15 unutrašnjih poslova, je li tako?

16 O: Ne, uopšte se gospodin Martić nije usprotivio takvom naređenju. On
17 je...

18 P: /nedostaje simultani prijevod/ /glasovi se preklapaju/

19 O: ... dozvolite mi -

20 P: Ali, molim Vas, onda ukratko, ako baš morate dodati.

21 O: Savezna država dala je garancije političkom rukovodstvu Republike
22 Srpske Krajine da bi se rasporedile mirovne snage Ujedinjenih nacija. Te
23 garancije su podrazumevale da savezna država ostavi deo naoružanja, da se
24 formiraju policijske snage i da Jugoslovensku narodnu armiju izmeste na granice
25 Bosne i Hercegovine.

26 S obzirom da se iskomplikovala situacija u Bosni i Hercegovini, na tom
27
28
29
30

1 prostoru ostale su samo, dozvolite mi, snage Republike Srpske Krajine, TO i
2 policija. Stoga je savezna država, preko Jugoslovenske narodne armije ispunila
3 obećanje da formira posebne jedinice milicije i to je učinila kako ne bi bila
4 izdajnička u jugoslovenskom narodu - molim Vas!

5 Taj sam... to samo formiranje bilo je zadovoljavajuće za političke
6 strukture u Republici Srpskoj Krajini - dakle, i ministra unutrašnjih poslova,
7 Milana Martića.

8 P: U redu. Da vidimo kako su se stvari odvijale. Zamolit ću da sada
9 pogledamo dokazni predmet 68.

10 PREVODITELJ: Ispravka prevodioca - 86.

11 Ponovna ispravka prevodioca, bio je broj 68.

12 G. WHITING: [simultani prijevod] Dok to čekamo, riječ je o dokumentu od
13 19. maja 1992. Dakle, nekoliko tjedana nakon onog naređenja iz 28. aprila 1992.
14 Uputio ga je Milan Martić. To bi trebali ste sad vidjeti na ekranu. Tiče se
15 restrukturiranja MUP-a RSK. Radi se o pregledu situacije i o problemima. On
16 govori o jednom sastanku i u prvom paragrafu kaže: "Kako bismo prevazišli
17 primijećene nedostatke, predlažemo sljedeće:..." U paragrafu 1, govori:
18 "Odbaciti naređenje III. Uprave SSNO kojom se određuju numerične oznake
19 brigadama MUP-a kao i jednostrani stav da su te snage pod komandom Narodne
20 obrane RSK i to u vreme mira i u vreme rata."...

21 PREVODITELJ: Prevodioci napominju da nemaju original.

22 G. WHITING: [simultani prijevod] ... a zatim iznosi novi prijedlog, da
23 se brigade MUP-a, pod 1(a): "...budu pod komandom RSK, koje su pod komandom RSK
24 MUP-a, u vreme rata trebaju biti u sklopu sastava srpske vojske RSK, a da
25 bataljon za posebne namjene bude izuzet iz kninske brigade MUP-a i da ostane pod
26 komandom RSK u vreme i rata i mira".

27

28

29

30

1   Dakle, on tu predlaže, u tom naređenju da... - a o tome ste govorili
2 tokom glavnog ispitivanja - u sklopu, dakle, tog naređenja od 28. aprila, da se
3 to naređenje odbaci i da se jedinice MUP-a, dakle, posebne jedinice milicije...
4 da one budu stavljene pod nadležnost Ministarstva RSK, Ministarstva unutrašnjih
5 poslova, i zatim predlaže kako bi se stvari trebale drugačije organizirati. Da
6 li je to tačno?

7   O: Iz ovoga dokumenta se vidi da je ministar Martić, tadašnji, dao svoj
8 jedan predlog. On je mogao da predlaže i druge varijante, međutim od toga ništa
9 nije usvojeno. Gospodine tužioče, te jedinice po ovim numerama, ovim, ovaj...
10 formacijama, po ovim nazivima, ostale su sve do konačnog njihovog rasformiranja,
11 30. novembra 1992. godine. Nije izuzet ni ovaj bataljon što se govori, mislim,
12 pogreš...pogrešni naziv - to nije bio specijalni bataljon - to je isto bio
13 bataljon posebnih jedinica milicije već je gospodin Martić, po rasformiranju
14 ovih jedinica, formirao posebno jedinicu milicije odnosno specijalnu brigadu
15 kako se to u načelu zove, koja je bila u sastavu Ministarstva unutrašnjih
16 poslova i ona je ostala sve do operacije "Oluja" 1995. godine, avgusta meseca.

17   Molim Vas, još da kažem -

18   P: Gospodine, ja bih želio da se fokusiramo na ovo. Činjenica je bila ta
19 da su jedinice, posebne jedinice milicije ili specijalne jedinice, da su one
20 ostale u sklopu Ministarstva unutrašnjih poslova i bile pod njegovom komandom. A
21 Vi, kao komandant tih jedinica, ste bili zamjenik ministra unutrašnjih poslova
22 RSK, zar ne?

23   O: U stručnom delu, ove jedinice, s obzirom da su tako i ustrojene,
24 nosile uniformu, izvršavale zadatke, po posebnim uputstvima koje sam propisao,
25 su izvršavale policijske zadatke i u stručnom delu smo bili vezani za ministra
26 unutrašnjih poslova i ja, kao načelnik uprave posebnih jedinica milicije,

27

28

29

30

1 zamjenjivao sam povremeno ministra unutrašnjih poslova. Jer je zamjenik mogao
2 biti načelnik uprave policije, posebnih jedinica milicije ili načelnik opšte
3 uprave. Jedno vreme -

4   PREVODITELJ: Molimo svjedoka malo sporije da govori. Hvala.

5   G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala.

6   Zamolit ću da sada pogledamo jedan od dokumenata koji se tiču ovog
7 pitanja. Imamo ih više, ali dakle, zamolit ću da pogledamo samo broj 72. Brojevi
8 66 i 71 neće biti potrebni sada.

9   P: Riječ je o naređenju koje ste izdali Vi, od 1. oktobra 1992. godine,
10 koje šalje Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske Krajine, Komanda...

11   G. WHITING: [simultani prijevod] Molim da se to prema vrhu... Dakle,
12 Komanda posebnih jedinica milicije.

13   P: Riječ je o svečanoj obavezi tj. zakletvi kadeta milicionara.

14   G. WHITING: [simultani prijevod] Molim da sada pogledamo kraj ovog
15 dokumenta. Poslednju stranicu sam mislio.

16   P: Vi to šaljete kao zamjenik ministra unutrašnjih poslova. Tamo je Vaše
17 ime i Vaš potpis. Da li je to tačno?

18   O: Da, ovo je autentičan dokumenat, odma' da Vam kažem i tačno, i u tom
19 vremenu sam /?vodio/ dužnost zamenika - negdje oko dva mjeseca.

20   I ako tražite objašnjenje za ove kadete, to je bila popuna poslednjih
21 jedinica i obuka.

22   P: Ne, ne. Samo da bi sve bilo jasno: posebne jedinice milicije u

23

24

25

26

27

28

29

30

1 vrijeme ovog naređenja su bile pod nadležnošću Ministarstva unutrašnjih poslova
2 Republike Srpske Krajine. Da li je to tačno?

3 O: Ovo naređenje se odnosi na nastavu kadeta milicije i u tom smislu je
4 i potpis -

5 P: Gospodine, gospodine... Jedinice specijalne policije u vrijeme kada
6 je donesen ovaj nalog bile su pod vlašću Ministarstva unutrašnjih poslova RSK.
7 Da li je to tačno?

8 O: Ne specijalne policije, posebnih jedinica milicije, bile su tada, u
9 stručnom delu, znači, nastavi, jednostavno pod ingerencijom /?ingerencijom/
10 ministra unutrašnjih poslova. Ja sam imao dvosmjerno komandovanje -

11 P: Dobro, hvala Vam, gospodine. Nastavit ćemo. Uzgred budi rečeno, da li
12 znate ko je u oktobru 1992. godine bio ministar odbrane u RSK?

13 O: Ministar odbrane bio je, kol'ko me sećanje služi, gospodin Španović
14 Stojan, bivši pripadnik JNA, pukovnik po činu.

15 P: Preći ću sada na drugu temu. Vi ste svjedočili o govoru Franje
16 Tuđmana u kojem je rekao da se "rat ne bi ni desio da ga nismo željeli". Da li
17 se sjećate kad ste svjedočili o tom govoru - mislim da je to bilo u četvrtak
18 prošle nedjelje?

19 O: Da.

20 P: Imali smo mnogo iskaza o tome govoru na ovom suđenju. O tome je
21 govorio i branilac u uvodnoj riječi na ovom suđenju. To je govor koji je održan
22 24. maja 1992. godine u Zagrebu, pred jednom velikom grupom okupljenih ljudi, na
23 mitingu na Trgu bana Jelačića i tada je Tuđman govorio okupljenoj masi. I kažete
24 da je toga dana izgovorio ove riječi. Da li sam u pravu?

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: Sada ću Vam pokazati šta je zapravo Franjo Tuđman rekao tom prilikom.
3 Imamo sada videoinsert, odnosno, relevantni dio govora na videoinsertu, to je
4 dokazni predmet sa brojem 0006993. Molim da se pređe na program *Sanction*.

5 [Gleda se video snimka]

6 G. WHITING: [simultani prijevod]

7 P: Da li vidite da on zapravo ne kaže ono što ste Vi ustvrdili da se rat
8 ne bi desio da ga nismo htjeli. On ne kaže to. Zapravo, on kaže da su oni htjeli
9 da postignu ciljeve na miran način, ali su bili spremni i za rat i da neće
10 odustati od ciljeva za nezavisnom Hrvatskom. Ali, ne kaže se da se rat ne bi
11 desio da ga nismo htjeli. Da li sam u pravu?

12 O: Gospodine tužιοče, postoji još Tuđmanovih govora, gospodina Tuđmana,
13 u kojima je on doslovno rekao ono što sam ja pokušao da, isto doslovno, kažem.
14 Međutim, i ovde ako želite, stoji -

15 P: Gospodine, Vi ste nam rekli, gospodine, da je govor, taj govor bio
16 24. maja i ja sam Vas pustio snimak da čujete šta je rekao u tom govoru 24. maja
17 1992. godine. Hoćete li sada da mi kažete da ste Vi zapravo govorili o jednom
18 drugom govoru - nakon svega ovoga?

19 O: Bilo je... bilo je i drugih govora, ali i ovde je sasvim jasno da on

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kaže: "Mi smo vodili i rat i pobedili." - molim Vas - evo Vam stoji tu, zadnja
2 rečenica. 'Oćemo je vratiti da je analiziramo malo? On je mogao da mirnim putem
3 razreši situaciju, Ustav SFRJ iz 1974. je dozvoljavao, ali nije hteo da provede
4 ustavni zakon i proceduru ustavnu jer su bila u pitanju druga pitanja. Bila su
5 pitanja teritorija. I zato je išo na oružani sukob, rat i na oružanu pobunu -

6 P: Gospodine, gospodine... Gospodine, Vi ste nam rekli u svom iskazu da
7 je Hrvatska izazivala incidente, da je izazivala sukob i rekli ste da je
8 potkrepljenje potvrda ove tvrdnje, činjenice da je Franjo Tuđman rekao u govoru
9 koji je održan 1992., da ne bi bilo rata da ga on nije želio. Dakle, hoćete li
10 se sada složiti da to nije činjenica? Da nije činjenica da je on to rekao?
11 Možete li se složiti sa mnom u tome?

12 O: Daleko je važnija činjenica da je on vodio rat, da je on sproveo
13 oružanu pobunu na teritoriji SFRJ. Van Ustava, van svih zakona.

14 P: Gospodine, Vi ste nam rekli da se Vaša tvrdnja može potkrijepiti
15 govorom koji je on održao. Hoćete li se složiti sa mnom da ste pogriješili u
16 vezi sa tim potkrepljenjem, da on to nije rekao?

17 O: Ja sam samo potvrdio činjenicu, a činjenica je da je vodio rat i da
18 je Hrvatska vodila rat odnosno oružanu pobunu u Jugoslaviji bivšoj.

19 P: No, gospodin Tuđman nije rekao ono što ste Vi ustvrdili da je on
20 rekao, zar ne? On je, zapravo, rekao nešto sasvim drugačije ili bolje rečeno,
21 potpuno suprotno od onoga što ste Vi rekli. On je rekao da je cilj bio da se
22 ostvare ciljevi na miran način. To je on rekao, zar ne?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: I to je rekao, ne mogu da negiram to. Ali je rekao: "Mi smo vodili
2 rat i izvojevali pobjedu."

3 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, -

4 SVJEDOK: /prijevod engleskog transkripta: "Zapravo je još strašnije u
5 zbilji od onog što je on rekao."/

6 P: A je li? Vi mislite da je ono što ste upravo vidjeli strašnije od
7 onoga što ste Vi tvrdili da je on rekao? To je sada Vaše mišljenje?

8 O: Ja mislim da u dokumentima koji postoje stoji i ona rečenica koju ja
9 mogu sada da citiram -

10 P: Molim Vas da se usredsredite... Ne, neću još neki citat. Hoću da se
11 usredsredimo na ono što ste upravo rekli. Vi ste upravo rekli "To što je on
12 rekao bilo je strašnije..." - ono što je rekao ustvari je strašnije nego što ste
13 tvrdili da je rekao. Je li to ono što sad pokušavate da nam kažete? Da li sam
14 Vas dobro razumio? Da li je ono što smo vidjeli na tom insertu strašnije od
15 onoga što ste Vi tvrdili da je on rekao u svom govoru?

16 O: Niste me dobro razumeli, ali sada ponovo to ponavljam. U odnosu na
17 govor gde kaže: "Mi smo vodili rat i pobedili" - dakle, je strašnije nego što bi
18 se moglo reći u ovome govoru jer je vođena oružana pobuna od strane hrvatskog
19 vrhovništva i njihove paravojske, u to vreme, na teritoriji legitimne
20 Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije. Tuđman je mogao da osamostali
21 se mirnim putem i niko mu nije branio po Ustavu od 1974. godine, a zašto je
22 izabrao ovakav način da organizuje rat, oružanu pobunu, to je stvar njih,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 njihovog rukovodstva i to je istina.

2 P: Gospodine, neću sada da zalazim u razgovor o tim temama.

3 G. WHITING: [simultani prijevod] Molim da se ovaj videoinsert usvoji u
4 spis.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ovaj videoinsert se usvaja u spis.
6 Molim da mu se odredi broj.

7 TAJNIK: [simultani prijevod] Časni Sude, to će postati dokazni predmet
8 986.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam.
10 Možete nastaviti, gospodine Whiting.

11 G. WHITING: [simultani prijevod]

12 P: Sada ću Vam postaviti nekoliko pitanja o Posavskom koridoru. Vi ste u
13 glavnom ispitivanju svjedočili o ciljevima operacije "Posavinskog koridora" i da
14 je koridor blokiran u proljeće 1992. godine. No, ustvari, to je bio davni cilj
15 lidera RSK i lidera na srpskim područjima u Bosni i Hercegovini, kao i lidera u
16 Beogradu, da uspostave kopnenu vezu između srpskih područja na teritoriji bivše
17 Jugoslavije. To je bio davni cilj srpskih vođa pa sve negdje do 1991. godine
18 unazad.

19 O: Gospodine tužioče, nikada nikakva prepreka, ni prirodna ni bilo kakva
20 druga, politička ili ne znam... nije postojala između teritorija znači, zapadno
21 od Drine, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Republike Srpske Krajine u Hrvatskoj, u
22 odnosu na saveznu državu Jugoslaviju tj. Srbiju i Crnu Goru. Znači, uvijek je
23 postojala veza.

24 P: A cilj je bio da se kontroliše ta veza i da se mogu povezati srpska
25 područja kako bi se stvorila velika Srbija?

26

27

28

29

30

1 O: Ne, ja na nijednom dokumentu, nijednom govoru nisam čuo to i molim
2 Vas, dozvolite mi, nije trebalo /glasovi se preklapaju/ uspostavljati gdje je
3 bila slobodna -

4 P: Dakle, Vi onda niste... Vi niste čuli da je ministar... kako je
5 ministar za informisanje SAO Krajine izjavio u augustu 1991. godine, a to imamo
6 u spisu kao dokazni predmet 944, da je koridor koji se proteže od Krajine, širom
7 Bosne i Hercegovine do Srbije, očigledno rješenje za ujedinjenje dviju srpskih
8 zajednica? I Vi niste čuli da je on to rekao u augustu 1991. godine?

9 O: Koridor je prolaz, po pravnome, u neprijateljskoj teritoriji, znači,
10 činjenje prolaza u neprijateljskoj teritoriji. To nije bio koridor. Ta
11 teritorija bila je jedinstvena. Na toj... na tom prostoru, gospodine tužioče,
12 živelo je 400.000 stanovnika i niko nije imao apsolutno većinu: 45% Srba, 26%
13 Hrvata, 27% Muslimana i 7-8% ostalih. Taj prostor je bio sastavni deo Bosne i
14 Hercegovine, odnosno, od maja meseca kada dolazi do podele u Bosni i
15 Hercegovini, on ulazi u sastav Republike -

16 P: Precizno. Upravo poenta. Ona je bila u sastavu Bosne i Hercegovine,
17 ona je bila mešovita teritorija i cilj srpskih vođa bio je da kontroliše tu
18 teritoriju kako bi se povezale srpske teritorije, zar ne?

19 O: Ciljevi svih suprotstavljenih strana bili su tu različiti. Cilj
20 Hrvatske je bio da stavi pod svoju kontrolu posavski teren -

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Mene zanima... Moje pitanje je cilj srpskih vođa. Da li biste se
2 složili sa mnom da počev sve od 1991. godine, cilj srpskih vođa je bio da se
3 kontroliše teritorija koja bi povezivala RSK, ono što... teritoriju koja će
4 kasnije biti RSK, koja bi je povezivala sa Srbijom kao i sa srpskim područjima u
5 Bosni i Hercegovini. To je bio davni cilj srpskih vođa, zar ne?

6 O: Ne, taj mi cilj nije poznat. A samo da Vam kažem, na putu tome kud
7 vodi su -

8 P: Gospodine, odgovorili ste na pitanje. Zar se ne sjećate da je na toj
9 sjednici parlamenta koja je održana 12. maja 1992. godine u Banja Luci - prvo se
10 niste sjetili da ste bili na toj sjednici, onda smo kasnije utvrdili da jeste i
11 to je sjednica na kojoj je Ratko Mladić održao govor? Da li se sjećate da je
12 Radovan Karadžić održao govor na toj sjednici? I to je čuveni govor. On je
13 izdvojio, naglasio strateške ciljeve rukovodstva bosanskih Srba i srpskog
14 rukovodstva. Prvi cilj, siguran sam da ćete se sjetiti, je bio odvajanje Srba od
15 drugih etničkih grupacija. A drugi strateški cilj je - to je dokazni predmet 45,
16 i to je stranica 13 u verziji na engleskom jeziku - drugi strateški cilj bio je
17 da se geografski poveže RSK sa srpskim dijelovima Bosne i Hercegovine i Srbijom.
18 Da li se sjećate da je on to rekao da je to bio drugi strateški cilj srpskog
19 naroda. Dakle, u maju 1992. godine? A svrha je bila da se postigne zajednica
20 srpskih zemalja. Da li se sjećate da je to rekao? Vi ste bili tamo.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Ja sam potvrdio i u prvom nastupu da sam bio i sada ostajem da je ta
2 sednica, po mom sećanju, bila u Prijedoru - zato smo se sporili - potvrđujem da
3 je ta... da su tada donešeni strategijski ciljevi i da je jedan od strategijskih
4 ciljeva bio upravo ovaj što ste Vi rekli -

5 P: Gospodine, prekinut ću Vas.

6 O: Ne dozvoljavate mi. I drugi cilj da je bio...

7 P: Hvala Vam.

8 O: ... izvrši deblokada. Tačno je to. I to niko ne spori.

9 P: Nastavit ću. Preći ću na drugu temu. Vi ste svjedočili o naređenjima
10 o krivičnim djelima, naređenjima koja je izdala JNA, odnosno da je JNA izdala
11 naređenja da se ne pljačka i ne uništava i također da su se poštivala ta
12 naređenja. Ali to nije tačno, zar ne? Ta naređenja /?su se/ kršila redovno: JNA,
13 Teritorijalna obrana i Martićeva policija. Da li je to tačno?

14 O: Ja sam govorio da su poslana naređenja, da smo mi naređivali i
15 kontrolisali, a isto tako, nisam potvrdio da nije bilo negativnih slučajeva, ali
16 su ti svi negativni slučajevi sankcionisani od strane vojnog pravosuđa i od
17 civilnih sudova. Znači, u svakom društvu, pa i u tome društvu, na tom prostoru,
18 uvijek je bio deo ljudi koji su sve... skloni kriminalni delima. Pa danas u miru
19 imamo to. Pa danas u miru puni...pune sudnice za prekršioce, puni zatvori i tako
20 dalje i to u demokratskim zemljama. Da ne govorim o nekim zemljama da ih ima i
21 više.

22 P: Gospodine, istina je da je pljačkanje i uništavanje, a i na nekim
23 područjima čak i ubistva - to se dešavalo. I istina je da se nije uradilo ništa
24 da se to spriječi niti da se to kazni.

25 O: To nije kako Vi tvrdite. Govorim mi da je bilo paljevina, pljačke,
26 pojedinačnih ubistava, ali isto tako, veoma odgovorno pred ovim Sudom kažem da

27

28

29

30

1 smo preduzimali, posebno ja i drugi, sve mere da sprečimo takve slučajeve. Ja
2 sam Vam iznio samo jednu analizu vojnog sudstva u 9. korpusu...

3 P: /nerazgovijetno/ /glasovi se preklapaju/

4 O: ... od 337 prijava -

5 P: Gospodine, o tome ćemo govoriti za neki trenutak. No, iz onoga što
6 ste upravo rekli, na osnovu toga htio bih da pogledamo dokazni predmet 26. To je
7 jedno od naređenja koje ste Vi naveli, a koje pokazuje da je JNA davala
8 instrukcije vojnicima da ne čine krivična djela. Datum je 12. oktobar 1991.
9 godine. Da li ga imate na ekranu?

10 Odbrana je zatražila od Vas da pročitate kraj dokumenta. No, pogledajmo
11 sada početak dokumenta. U drugom pasusu... - ovo je naređenje Blagoja Adžića,
12 načelnika Generalštaba JNA. On u drugom pasusu govori o tome da Armija nastavlja
13 da obavlja svoj glavni zadatak sprečavanja širenja međuetničkih sukoba i
14 ponovnog genocida nad srpskim narodom.

15 U drugom pasusu on govori o "ponašanju ustaških snaga protiv jedinica
16 koje su bile blokirane u kasarnama i to je tipično genocidno ponašanje sa
17 namjerom da se uništi i etnički očisti Hrvatska".

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Oprostite, gospodine Whiting, ne mogu
19 Vas pratiti.

20 G. WHITING: [simultani prijevod] Oprostite, časni Sude. Ja sam čitao,
21 citirao sam iz drugog pasusa o ponovnom genocidu, a zatim je sljedeći citat bio
22 iz narednog pasusa.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Tako da bih Vas mogao pratiti - da li
2 ovaj drugi pasus počinje riječima "Događaji su krenuli drugim tokom..." ili se
3 govori o ovome odlomku u kojem se kaže "Pridržavajući se svojih ustavnih
4 obaveza"?

5 G. WHITING: [simultani prijevod] Oprostite, drugi pasus je
6 "Pridržavajući se svojih ustavnih obaveza".

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Šta dakle da pogledamo?

8 G. WHITING: [simultani prijevod] Na kraju se kaže: "Vojska i dalje
9 obavlja svoj glavni zadatak sprječavanja širenja međuetničkih sukoba i ponovnog
10 genocida nad srpskim narodom u Hrvatskoj". Zatim, u sledećem pasusu...

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] "... ponovni genocid nad srpskim
12 narodom..."

13 G. WHITING: [simultani prijevod] Zatim, u sledećem pasusu se govori o
14 tome da vojska obavlja svoje dužnosti. U prvoj rečenici se kaže: "...ali,
15 ponašanje ustaških snaga prema jedinicama koje su blokirane u kasarnama i prema
16 srpskom narodu u Hrvatskoj i uhvaćenim pripadnicima JNA i njihovim porodicama je
17 tipično genocidno ponašanje čija je namjera da ih uništi i da etnički očisti
18 Hrvatsku".

19 Zatim, sljedeći pasus koji je odvojen, počinje riječima: "Očigledno je
20 da je ovo rat koji je nametnut srpskom narodu u Hrvatskoj i Jugoslovenskoj
21 narodnoj armiji. Ali, ustaške snage i njihovo rukovodstvo se ne bavi osvajanjem
22 hrvatskih teritorija." - ovo je rečenica na koju ću se usredsrediti.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 "Radi se o odbrani dijelova srpskog naroda od genocida i biološkog
2 istrebljenja koje su pokrenule ponovno rođeni fašizam u Hrvatskoj."

3 P: Na kraju ove izjave načelnika Generalštaba JNA kaže: "Nemojte
4 počinjavati zločine." - nije li poruka koja se upućuje na prvom mjestu da se
5 srpskom narodu stalno prijeti genocidom i da hrvatske ustaše... da će ih
6 istrijebiti i izvršiti ponovo genocid na njima? Nije li to netačno? A pod dva,
7 nije li to nešto što će pobuditi histeriju i strah među srpskim narodom?

8 O: Gospodine tužιοče, Vi ste meni ovde postavili sigurno 10-15 pitanja.
9 A ja ću, kol'ko sam memorisao, Vama da odgovorim. Prvo, ovu informaciju
10 političke uprave SSNO-a -

11 P: Samo su dva pitanja, gospodine. Prvo je: nije li ovo pretjerivanje i
12 nije li netačno, a pod dva: neće li to, zapravo, raspirivati histeriju i strah i
13 neće li zapravo voditi i počinjenju zločina? Ili krivičnih djela? Samo dva
14 pitanja.

15 O: Sve što ste pročitali što je naveo načelnik Generalštaba je potpuno
16 tačno i nemam ništa ni da dodam ni da oduzmem. A ovo što on upozorava svojom
17 informacijom i daje određene mere jesu upravo mere na smirivanju situacije na
18 terenu i zaštite srpskog naroda kome je pretio potpuni genocid od strane

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 neofašističke politike novog hrvatskog rukovodstva. Da je to tako, govori
2 završnica "Oluja" 1995. godine kada je taj prostor fizički očišćen od Srba.
3 Čet... Preko 400.000 Srba je proterano. Oduzeto im državljanstvo, devizna
4 štednja, 54.000 stanova, uništeno 30.000 kuća, 17,5 milijardi evra je vrednost
5 procenjene štete Srbima u Republici Srpskoj Krajini.

6 Zar ove činjenice koje su validne, koje su istinite, koje su proverene,
7 ne govore o... o genocidnoj aktivnosti hrvatskog vrhovništva? I ne može tu biti
8 upozorenje i podgrejavanje situacije. To može biti samo upozorenje da se čuva
9 narod i sačuva jer narod ima... imao je teško istorijsko pamćenje iz Drugog
10 svjetskog rata kad je upravo na tim prostorima poginulo preko 650.000, ubijeno
11 od ustaša, 650.000 Srba - preko...

12 P: A sada hoću da Vam postavim pitanja o ovim krivičnim prijavama. Vi
13 ste rekli da je bilo nekih 337 krivičnih prijava unutar JNA. Da li ćete se
14 složiti sa mnom da su tu bili razni prekršaji: dezerterstvo,... Znači, sve
15 moguće vrste krivičnih djela ili prekršaja. Da li je to tačno?

16 O: Tačno je gospodine tužioče. Znači, ja sam dao cifru, samo analizu,
17 1991. godina, do 23. oktobra - 337 krivičnih prijava -

18 P: Hvala Vam, gospodine. Odgovorili ste na moje pitanje da su tu spadale
19 sve vrste krivičnih djela.

20 Sada bih htio da se vratimo na Posavski koridor. Vi ste svjedočili o tome kako
21 je umrlo 12 beba. Mislim da je to bilo u maju ili junu 1992. godine.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mogu li malo da Vas prekinem? Gospodine
2 Whiting, Vi kažete da je svjedok odgovorio na Vaše pitanje i da je prihvatio
3 činjenicu da su tu spadale sve vrste zločina. Gdje se to spominje?

4 G. WHITING: [simultani prijevod] Rekao je: "To je tačno, tužioče.", i ja
5 sam zaključio da je to mislio.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu.

7 G. WHITING: [simultani prijevod] Ja sam tako shvatio njegov odgovor.

8 P: A sada, molim Vas, da se vratimo na ovih 12 beba. Vi ste svjedočili i
9 citirat ću: "U vezi sa tih 12 beba, zabranjeni su... Vijeće bezbjednosti
10 Ujedinjenih nacija zabranilo je sve letove." To je 9778 - nije došlo do zabrane
11 letova do 9. oktobra 1992. godine i dugo nakon što je počela operacija Posavskog
12 koridora, a to je bila Rezolucija Savjeta bezbjednosti 781.

13 O: Letovi su u Krajini zabranjeni ranije. Mi nismo čak mogli poslije 19.
14 maja, molim Vas, da prebaziramo neke delove ratnog vazduhoplovstva sa pomoćnog
15 aerodroma Udbina. A u vezi tih 19 /u engleskom transkriptu: "12"/ beba - to je
16 činjenica, faktor... juni mesec, devedeseti -

17 P: Gospodine, gospodine... Ujedinjeni narodi nisu uveli zabranu letenja
18 sve do nakon samog događaja, dakle, to je bilo 9. oktobra, a osim toga,
19 postojala je iznimka. Naime, humanitarni letovi su mogli letiti, zar ne?

20 O: Gospodine tužioče, niko se nije usuđivao da leti u vazduhu gde se
21 vode vojne operacije. To je sasvim nebezbedan let. I nisu humanitarni letovi
22 letili. Aman, činjenica je da je 12 beba umrlo -

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Gospodine, Vi ste nama rekli - ja citiram samo ono što ste Vi nama
2 rekli u vezi sa tih 12 beba. Rekli ste da su "Svi letovi bili zabranjeni od
3 strane Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda". A ja tvrdim da to nije točno. To
4 jednostavno nije istina.

5 O: Mi smo od Ujedinjenih... dole... snaga Ujedinjenih nacija dobili
6 takav zahtev i nismo letili. Nismo smeli da letimo.

7 P: Dakle, sada kažete da to nije zabranilo Vijeće sigurnosti UN-a nego
8 su to od vas zatražile lokalne snage UN-a. To je Vaš novi iskaz?

9 O: Ja znam da nismo letili. Znam i da su Savet bezbednosti donio
10 rezoluciju po kojoj se zabranjuje let, ali da li je to prva polovina 1992.
11 godine ili u drugoj polovini 1992. godine - ali znam da od tog vremena mi nismo
12 uopšte imali pravo na let u vazduhu.

13 P: Gospodine, Vi ste počeli iskaz time što ste nam rekli da se dobro
14 sjećate datuma iz tog perioda. I sad se ne možete sjetiti da je zabrana letenja,
15 da je do nje došlo 9. oktobra 1992. godine.

16 G. WHITING: [simultani prijevod] Optuženi opet ima neku bilješku. Ja se
17 izvinjavam.

18 P: Dakle, sada se ne možete sjetiti da li je to bilo u prvoj ili drugoj
19 polovini 1992.?

20 O: Moje sećanje se svodi da je to bilo na prvoj polovini, a Vi
21 argumentujte da li je to bilo kasnije.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Nema potrebe da to argumentujem. To je već dio našeg dokaznog
2 materijala. Radi se o Rezoluciji Vijeća sigurnosti 781 od 9. oktobra 1992.

3 Samo jednu stvar da sada razjasnimo. Vi ne potičete iz područja Krajine
4 u Hrvatskoj. Vi ste porijeklom iz Bosne i Hercegovine, je li tako?

5 O: Tačno.

6 P: Dakle, ne bi se moglo reći da su samo oni oficiri JNA koji su bili iz
7 Krajine ostali tamo nakon povlačenja JNA. Jer Vi niste iz Krajine, a Vi ste tamo
8 ostali. Je li tako?

9 O: Gospodine tužioče, moja pradedovina je iz Republike Srpske Krajine iz
10 Like, tačnije, iz sela Bruvna koji su u 19. veku doseljeni u Bosnu...

11 P: Ali, Vi, Vi, gospodine, niste.

12 O: ... u Republici Bosni i Hercegovini. Moja braća žive u Republici
13 Srpskoj Krajini, rođena. Ja sam na samoj granici. Deli me matica rijeke Une od
14 Hrvatske. Selo Gornje Vodičevo naslanja se na rijeku Unu i matica je Une državna
15 granica između Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Mi smo dosta vezani, Republika
16 Srpska Krajina tada i Bosna i Hercegovina, a i danas smo vezani. I danas moji
17 žive na prostorima Hrvatske.

18 P: Tokom godina boravka u RSK Vi ste i dalje bili pripadnik VJ tj.
19 Vojske Jugoslavije što je bilo ime JNA nakon maja 1992. Dakle, to ime je
20 promijenjeno iz JNA u VJ, a Vi ste tokom 1992., 1993., 1994. i dalje bili
21 pripadnik VJ. Da li je to tačno?

22 O: Tačno je. Ja sam bio pripadnik Vojske Jugoslavije do 1994.
23 Penzionisan 30. septembra 1994. Počeo sa penzijom prvoga, 30. decembra 1994.

24

25

26

27

28

29

30

1 godine. I da Vam kažem da za nas pripadnike Vojske Jugoslavije koji smo se
2 privremeno nalazili na teritorijama republi... vojske... odnosno Republike
3 Srpske, Republike Srpske Krajine, bio formiran 40., odnosno 30. kadrovski centar
4 i mi smo svoja statusna pitanja vezano za penzijski staž, vezano za socijalno
5 osiguranje, zdravstveno, za školovanje dece, za stambenu problematiku rešavanja
6 na teritoriji SRJ - znači, tamo smo rešavali... rešavali isključivo preko toga
7 kadrovskog centra koji je bio organ Glavnog štaba i bio je neka spona između
8 Glavnog štaba Vojske Republike Srpske Krajine odnosno srpske vojske Krajine i
9 Generalštaba, ovaj, SRJ vojske, odnosno, Vojske Jugoslavije. Taj kadrovski
10 centar imo je nekol'ko ljudi koji su rešavali administrativna pitanja.

11 P: To je možda malo detaljnije nego što smo od Vas htjeli čuti, ali u
12 svakom slučaju, Vas su plaćali iz Vojske Jugoslavije preko tog kadrovskog
13 centra. Je li tako?

14 O: Gospodine tužioče, za nas, što se tiče Vojske Republike Srpske
15 Krajine, platu je obezbeđivala Vlada. A Vlada, kol'ko je meni poznato da je
16 platu... - dozvol'te mi da objasnim - možda će Vam ovo koristiti...

17 P: Ono što bi meni koristilo je da mi kažete koja vlada.

18 O: Republike Srpske Krajine. A kako - reć' ću Vam.

19 P: Dakle, vas je plaćala Republika Srpska Krajina, a ne taj kadrovski
20 centar VJ?

21 O: Molim Vas, Vlada je obezbeđivala kompletno opremanje, finansiranje
22 srpske vojske Krajine i plaćanje, a kakav je dogovor između Vlade Republike
23 Srpske Krajine i Vlade SRJ, to je sad drugo pitanje. Verovatno i kako stoje
24 činjenice, SRJ je obezbedila plate aktivnim pripadnicima Vojske Jugoslavije, ali
25 ništa to nije bilo ovaj... besplatno, već je to rađeno na principu robne

26

27

28

29

30

1 razmene. Republika Srpska Krajina, onaj istočni deo o kome smo govorili je veoma
2 bogat. Za vreme sankcija Srbiji je davala agro-proizvode, a za vreme tih
3 sankcija vladala je velika energetska kriza u Srbiji sa gorivom i Vlada
4 Republike Srpske Krajine je davala gorivo. Imala je izvorište: Djeletovce, baš u
5 tom istočnom delu i tako je vršena ta razmjena. Znači, robna razmjena, jedan
6 princip koji se u uslovima kada su sankcije Jugoslaviji /?dane/ funkcionisao na
7 tom prostoru.

8 P: Hvala, gospodine.

9 G. WHITING: [simultani prijevod] Ja više nemam pitanja, časni Sude.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Whiting.

11 Gospodine Peroviću, imate li dodatnih pitanja?

12 G. PEROVIĆ: Samo nekoliko, časni Sude.

13 Ponovno ispituje g. Perović:

14 P: Gospodine Đukiću, Vi ste i u glavnom i u unakrsnom ispitivanju
15 govorili o naoružavanju, ilegalnom naoružavanju na prostoru bivše Jugoslavije
16 tokom 1990. godine. S tim u vezi pominjali ste i odluku Predsjedništva SFRJ od
17 9. januara 1991. godine o raspuštanju i razoružavanju paravojnih formacija. I
18 kada ste o tome govorili, pomenuli ste kako je hrvatsko rukovodstvo, vlasti
19 Republike Hrvatske izigralo tu odluku. Sećate li se toga?

20 O: Da, u potpunosti se sećam. I naveo sam kako je izigrana odluka.

21 P: Zato Vas i ne pitam o tome. Nego me nešto drugo zanima. Šta je potom,
22 tokom marta 1991. godine od Predsedništva SFRJ tražio tadašnji savezni sekretar
23 za narodnu odbranu, general armije Veljko Kadijević? Da li se sećate?

24 O: Sećam se vrlo dobro. Tadašnji ministar odbrane, Veljko Kadijević -

25

26

27

28

29

30

1 general, inače Hrvat, tražio je uvođenje vanrednog odnosno ratnog stanja.

2 P: Hvala. Da li je Predsedništvo SFRJ donelo odluku o zavođenju
3 vanrednog stanja?

4 O: Predsedništvo SFRJ nije donelo odluku o zavođenju ratnog stanja.

5 P: Sećate li se zbog čega nije donelo takvu odluku?

6 O: Predsedništvo nije imalo koncenzus. Odnosno, nije imalo neophodan
7 broj glasova za takvu odluku. Član Predsedništva iz Bosne i Hercegovine nije
8 glasao za takvo stanje. Između ostalog kao ni član Predsedništva iz Makedonije -
9 i odluka nije donešena. Normalno, iz Hrvatske, Slovenije i takva odluka nije
10 mogla se doneti.

11 P: Hvala. Da li je ovo o čemu smo sada govorili prethodilo ostavci
12 tadašnjeg predsednika Predsedništva SFRJ, Borisava Jovića na tom mestu?

13 O: Da.

14 P: Da li je ovo o čemu smo sada govorili prethodilo i obraćanju
15 Slobodana Miloševića čiji smo filmski prikaz imali prilike da vidimo?

16 O: Da, i on je naveo snažne, istinite argumente u svom govoru koji je
17 bio kao dokumentacioni materijal Tužilaštva - kol'ko se sećam.

18 P: Tokom unakrsnog ispitivanja, na pitanje tužioca objasnili ste da je u
19 junu 1991. godine - tačnije, tužilac Vas je na to podsetio - na mesto
20 predsednika Predsedništva SFRJ došao je Stjepan Mesić, kao predstavnik Hrvatske.

21 O: Da, došao je.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: I na tom mestu bio je do jeseni 1991. godine. Je li tako?

2 O: Tačno.

3 P: Tada se vratio u Zagreb -

4 G. WHITING: [simultani prijevod] Dozvolite da prekinem. Sva pitanja su
5 sugestivna. Na nekim mjestima to bude prikriveno time što se navodno svjedoka
6 podsjeća o čemu je ranije govorio, ali zatim prelazi se opet na sugestivna
7 pitanja.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Peroviću?

9 G. PEROVIĆ: Mislim da je moj poštovani kolega kontradiktoran. Ako se
10 radi o podsećanju, odnosno, ako je svedok već govorio o stvarima o kojima ga ja
11 pitam, ja ne mogu na njega vršiti nikakvu sugestiju. Prema tome, mislim da je
12 ovaj prigovor neosnovan.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Whiting, molim da nam
14 ukažete na konkretno sugestivno pitanje u tom slučaju.

15 G. WHITING: [simultani prijevod] Da, svakako.

16 Vidite da su svi odgovori "da", "da", "da". Strana 30, red 10 - "on je
17 bio na tom položaju do jeseni 1991.?" - "Da." Svako pitanje je takvo. "To i to
18 se dogodilo?!" - "Da." Osim jednog pitanja koje je bilo postavljeno: "Da li se
19 sjećate...?"

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Peroviću, kada Vi kažete
21 "On je bio na tom položaju do jeseni 1991. - da li je to tačno?" - mi tu ne
22 znamo da li Vi podsjećate svjedoka na nešto što je on sâm ranije rekao. Ovako na

23

24

25

26

27

28

29

30

1 prvi pogled izgleda sugestivno.

2 G. PEROVIĆ: Časni Sude, o ovim stvarima govorio je upravo svedok. I
3 upravo na pitanja koja su mu postavljena od strane mog poštovanog kolege. Tako
4 da su ovo samo podsećanja na njegove odgovore. A to što su odgovori koncizni, ne
5 znači da su pitanja sugestivna. Naprotiv, ja se trudim da od svedoka dobijem
6 koncizne odgovore.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo bih želio da mi još Vi
8 potvrdite, gospodine Whiting, prije nego što donesem odluku: da li ste Vi
9 postavljali ova pitanja u unakrsnom ispitivanju? Ja se ni ne sećam direktno.

10 G. WHITING: [simultani prijevod] Neka od njih jesam. Ali u tom slučaju,
11 nema potrebe da se ponovo to prolazi. Moje unakrsno ispitivanje nije bilo tako
12 dugo. Možda bi se to moglo riješiti tako da umjesto da se podsjeća svjedoka na
13 sve, možda da mu se postavi pitanje koje nije sugestivne prirode pa da se dobije
14 odgovor.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pa mislim da bi to onda potpuno
16 razriješilo problem. Svjedok zna o čemu je govorio. Zna šta je govorio tokom
17 glavnog i unakrsnog ispitivanja, pa mu postavite samo pitanje. Ali, na temelju
18 svega toga moram ipak još reći da smo već prevazišli ono vreme kada je vreme za
19 pauzu.

20 Hvala. Idemo sada na pauzu i vraćamo se u 15 do 11h. Prekidamo s radom.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim!
2 ... Početak pauze u 10.17h
3 ... Sjednica nastavljena u 10.45h.
4 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim, ustanite!
5 Izvolite sjesti!
6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete uzeti reč, gospodine Perović.
7 G. PEROVIĆ: Hvala, časni Sude.
8 P: Dakle, gospodine Đukiću, da li znate ko je u leto 1991. godine i u
9 jesen iste godine bio na čelu Predsedništva SFRJ?
10 O: Na čelu Predsedništva SFRJ u tom periodu bio je gospodin Mesić
11 Stjepan ili kako ga zovu...
12 P: Hvala.
13 O: ... Stipe.
14 P: Hvala. Sećate li se - govorili ste o tome u unakrsnom ispitivanju -
15 pošto je napustio Beograd i dužnost predsednika Predsedništva SFRJ, da li je
16 imao istupanje u Saboru Hrvatske u Zagrebu? I šta je tom prilikom rekao?
17 O: Dobro znam da je gospodin predsednik Stipe Mesić, stupajući na
18 dužnost predsednika SFRJ, dao svečanu obavezu da će čuvati ustavni poredak
19 zemlje, poštovati Ustav, sačuvati integritet i braniti suverenitet - znači, ako
20 bude zemlja napadnuta spolja. On je pogazio tu svečanu obavezu i zakletvu; već
21 je činio sve da razbije Jugoslaviju i po povratku u Hrvatsku, čini mi se, na
22 sednici odnosno Saboru njihovom, povodom proglašenja prestanka moratorijuma za
23 proglašenja nezavisne države Hrvatske rekao je, citiram: "Ja sam svoj zadatak
24 izvršio, Jugoslavije više nema" - završavam citat.
25 P: Hvala. Dakle, može li se zaključiti da su to reči - mislim na ove
26 izrečene u Saboru Hrvatske u Zagrebu - čoveka koji se zakleo na čuvanje
27
28
29
30

1 teritorijalne celovitosti i državnog suvereniteta SFRJ?

2 O: Da, on je pogazio...

3 P: Hvala.

4 O: ... svečano datu obavezu i učinio zločin prema Jugoslaviji.

5 P: Hvala Vam. Preći ćemo sada na jednu drugu temu.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospodine Whiting.

7 G. WHITING: [simultani prijevod] Oprostite, ako dozvolite - možda
8 griješim - ali, koliko se ja sjećam, svjedok je svjedočio o ovim pitanjima, ne u
9 unakrsnom nego u glavnom ispitivanju. Siguran sam da gospodin Perović ima citat
10 i da to može da razjasni.

11 SUDAC BONAMY: /U engleskom transkriptu SUDAC MOLOTO: [simultani
12 prijevod] Dobro. Gospodine Perović?

13 G. PEROVIĆ: Pre nego što odgovorim, da opomenem prevodioca da je u
14 pitanja sudija Moloto, a ne sudija Bonamy.

15 ISPRAVKA PREVODIOCA: Molim za izvinjenje.

16 G. PEROVIĆ: A što se tiče prigovora mog uvaženog kolege, reći ću
17 sledeće: i u unakrsnom ispitivanju svedok je govorio, i to upravo u unakrsnom
18 ispitivanju o istupanju Stjepana Mesića u Saboru Hrvatske. I tada pomenuo reči
19 koje je ovaj tom prilikom izgovorio. Ja zaista ne mogu da kažem na kojoj je to
20 strani i u kom redu bilo, ali sam sasvim siguran u to.

21 G. WHITING: [simultani prijevod] Evo, upravo sam to pronašao. U pravu je
22 gospodin Perović. Izvinjavam se.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Peroviću. Možete
24 nastaviti.

25 G. PEROVIĆ: Hvala, časni Sude.

26 P: Dakle, preći ćemo na jednu drugu temu. U unakrsnom ispitivanju bilo
27 je reči o demonstriranju, protestovanju i kasnije o napadima, blokadama, odnosno
28 napadima na kasarne i vojne objekte Jugoslovenske narodne armije. S tim u vezi
29 imam par pitanja, gospodine Đukiću. Tokom leta 1991. godine, koja je međunarodno
30

1 priznata država na prostoru o kome danas govorimo kao o prostoru bivše
2 Jugoslavije?

3 O: Mislite na leto 1991. godine?

4 P: Da.

5 O: Na prostoru bivše Jugoslavije jedino je priznata - znači, na svim tim
6 prostorima, jedino je priznato međunarodno Socijalistička Federativna Republika
7 Jugoslavija.

8 P: Hvala.

9 O: Da li je ta država imala svoje regularne oružane snage i koji je
10 naziv bio tih snaga?

11 P: Regularne oružane snage su činile Jugoslovenska narodna armija i
12 Teritorijalna odbrana.

13 O: Hvala.

14 P: Šta u prisustvu tih činjenica i takvih okolnosti znače naredbe
15 tadašnjeg predsednika Hrvatske, Tuđmana, jedna je od 5. maja 1991., a druga od
16 15. septembra 1991. - druga se odnosi na blokade i napade - dakle, šta u
17 prisustvu ovih činjenica znače takve naredbe predsednika Hrvatske Tuđmana? Sa
18 stanovišta pozitivnih ustavnih i zakonskih propisa?

19 O: Gospodine savetniče, to u duhu takvih propisa znači da je hrvatsko
20 vrhovništvo ili rukovodstvo izvršilo praktičnu oružanu pobunu u legitimnoj,
21 legalnoj, međunarodno priznatoj Socijalističkoj Federativnoj Republici
22 Jugoslaviji.

23 P: Hvala. Odgovarajući na pitanja tužioca tokom unakrsnog ispitivanja
24 govorili ste o akcijama deblokade komunikacija kroz Kijevo, zatim o deblokadi
25 vojnih objekata, kasarni, u Drnišu, Šibeniku i tako dalje. U prisustvu činjenice
26 koju ste malopre naveli - da u to vreme JNA odnosno Teritorijalna odbrana
27 predstavljaju jedine regularne oružane snage, da li se u svim tim situacijama
28 radilo o sukobu regularnih oružanih jedinica sa neregularnim oružanim sastavima?

29

30

1 O: Ustavno, zakonski, pravno - radilo se o sukobu legitimnih, legalnih,
2 regionalnih snaga, oružanih snaga SFRJ protiv paravojnih i parapolicijskih
3 jedinica Republike Hrvatske.

4 P: Hvala. Nešto u vezi pitanja koja Vam je tužilac postavio vezano za
5 Vanceov plan, takozvani Vanceov plan. Da li se sećate, odnosno, da li Vam je
6 poznato da li je od rukovodstva tadašnje RSK tražena saglasnost za dolazak snaga
7 Ujedinjenih nacija na označeni prostor? Da li se toga sećate, odnosno, da li Vam
8 je tako nešto poznato?

9 O: Gospodine savetnice, meni je veoma dobro to poznato. I upravo tada je
10 i smenjen gospodin Milan Babić jer se odupirao dolasku mirovnih snaga. Izabrano
11 je novo rukovodstvo i to rukovodstvo, uz garancije koje je dala SFRJ, je
12 prihvatila raspored mirovnih snaga na teritoriji Republike Srpske Krajine.

13 P: Dakle, od vlasti tadašnje Republike Srpske Krajine tražena je
14 suglasnost za razmeštaj snaga Ujedinjenih nacija. Je li tako?

15 O: Tačno. I održavani su brojni sastanci. Jedan od tih sastanaka je
16 bio...

17 P: Hvala.

18 O: ... čak i na teritoriji RSK.

19 P: Hvala.

20 I nešto u vezi mogućnosti humanitarnih letova o kojima Vas je tužilac
21 pitao vezano za operaciju nazvanu "Koridor": da li znate ko je vršio kontrolu
22 vazdušnog prostora odnosno, gde se nalazila kontrola vazdušnog prostora pre, za
23 vreme i neposredno posle operacije "Koridor"? Da li se sećate toga?

24 O: Kontrolu vazdušnog prostora sve do i...ingerenecije Jugoslovenske
25 narodne armije na celoj teritoriji SFRJ vršila je Jugoslovenska narodna armija.
26 Znači, regularne komande, odnosno, sastavi Jugoslovenske narodne armije. To je
27 bila jedinstvena savezna kontrola.

28

29

30

1 P: A da li se sećate u vreme operacije "Koridor" - od koga je morala
2 biti dobijena dozvola leta?

3 O: Dozvola za sve humanitarne prevoze morala je biti do...donešena od
4 strane Komande mirovnih snaga. Znači, tražili smo suglasnost od njih da bi
5 sproveli humanitarne letove.

6 P: Na koga su vas upućivali tada?

7 O: Tada su upućivali na... - mi smo dostavljali komandama sektora, a one
8 su na komandanta mirovnih snaga, gospodina generala koji je bio sa komandom,
9 čini mi se u Zagrebu, Satisha Nambiara, indijskog.

10 P: Dakle, upućivali su vas na kontrolu leta koja se nalazila u Zagrebu?

11 O: Da.

12 P: Da li je to razlog zbog koga niste tražili odobrenje za kontrolu
13 leta?

14 O: Pa, mi je nismo ni mogli ni dobiti i... nismo je ni dobijali.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospodine Whiting.

16 G. WHITING: [simultani prijevod] Čini mi se da je ovo mimo teme, a to je
17 da li je ili nije postojala rezolucija Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija u
18 vezi sa ovim pitanjem i ovo je zaista sasvim... traži se sasvim novi iskaz.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Peroviću, šta kažete na
20 ovo?

21 G. PEROVIĆ: Ne mislim da je moj uvaženi kolega u pravu. Moje pitanje
22 nije vezano za bilo kakvu rezoluciju. Tužilac je, tokom unakrsnog ispitivanja
23 govorio o mogućnosti organizovanja humanitarnih letova. A ja svedoka pitam:
24 kakva je realno ta mogućnost bila; od koga su morali da dobiju dozvolu za
25 eventualne humanitarne letove.

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospodine Whiting.

2 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, činjenica da cijenjeni
3 kolega iz Odbrane kaže: "Moje pitanje nema veze sa time, sa rezolucijom," po mom
4 mišljenju je neka vrsta ustupka i ne odnosi se na ono što je postavljeno u
5 direktnom ili unakrsnom ispitivanju. U glavnom ispitivanju, svjedok je svjedočio
6 da je donesena rezolucija Savjeta bezbjednosti o zabrani letova i mogu Vam reći
7 gdje se ona nalazi - to je na stranici 9778. Ja sam postavio pitanje o datumu i
8 činjenica da je to bilo u oktobru 1992. godine, a ne vrijeme operacije Posavskog
9 koridora. Razgovarali smo o tome, tako da, sada tražiti novu izjavu od svjedoka,
10 o restrikcijama i o drugim problemima u vezi sa letovima, čini mi se da je izvan
11 ovoga pitanja koje je bilo u glavnom ispitivanju ili u unakrsnom ispitivanju, a
12 to je... ono se odnosilo na rezoluciju Savjeta bezbjednosti o zabrani letova.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Šta kažete, gospodine Perović?

14 [Suci vijećaju]

15 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Whiting, koliko se
16 sjećam, kada smo unakrsno ispitali svjedoka o ovoj temi, a u vezi sa time zašto
17 je promijenio mišljenje iz glavnoga ispitivanja i zašto i kaže da to nije bilo
18 zbog rezolucije Savjeta bezbjednosti, zapravo, radilo se... - to je bilo zbog
19 uslova i činjenice da zbog onoga šta se dešavalo u vazдушnom prostoru i što nije
20 bilo oprezno nastaviti sa humanitarnom pomoći u svijetlu opasnosti. Mislim da je
21 to možda proizašlo i dovelo do toga da se to postavi u perspektivu. I ne shvatam
22 zašto je došlo do ovoga dijela iskaza.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. WHITING: [simultani prijevod] Mislim da ste u pravu, časni Sude i
2 neću dalje insistirati.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U tom slučaju, možete nastaviti,
4 gospodine Perović.

5 G. PEROVIĆ: Dakle, gospodine Đukiću, moje poslednje pitanje je bilo da
6 li je to, ta činjenica da ste za kontrolu... da ste kontroli leta u Zagrebu
7 morali da se obraćate u vezi eventualnih humanitarnih letova vas omela u tome?

8 O: Da. I mi nismo mogli da sprovedemo humanitarne letove.

9 P: Hvala.

10 I poslednje što bih Vas pitao: govorili ste o agresijama Hrvatske na
11 UNPA zone. Pominjali ste Miljevački plato i ostale agresije. I moje pitanje s
12 tim u vezi glasi: da li je Savet bezbednosti Organizacije Ujedinjenih nacija
13 povodom i posle tih ataka, agresija - kako ste ih označili - donosio odluke i da
14 li je Hrvatska postupala po tim odlukama?

15 O: Poslije svake agresije, Miljevački plato, zadarsko zaleđe, Medački
16 džep, *Bljesak*, uključujući i završnu *Oluju*, rukovodstvo Republike Srpske Krajine
17 je ulagalo proteste, dostavljan je izvještaj generalnom sekretaru Ujedinjenih
18 nacija, on je dostavljao Savetu bezbednosti Ujedinjenih nacija, Hrvatska je za
19 neke dobijala predsedničko saopštenje koje je bilo za nju neobavezujuće, za neke
20 su bile i konkretne mere koje nikada nije realizovala.

21 P: Hvala, gospodine Đukiću. Ja nemam više pitanja za Vas u okviru
22 dopunskog ispitivanja.

23 Hvala, časni Sude, ja sam završio sa dopunskim ispitivanjem.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam, gospodine Perović.

2 Ispituje Sudsko Vijeće:

3 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Moje prvo pitanje: kada
4 govorite o Saveznoj Republici Jugoslaviji, o kojim teritorijama govorite?

5 O: Ja govorim o državnim jedinicama, odnosno, Saveznoj Republici
6 Jugoslaviji - ja govorim o njenim konstitutivnim jedinicama, a to su
7 socijalističke republike - idem sa severa: Slovenija, Hrvatska, Bosna i
8 Hercegovina, Srbija, Crna Gora i Makedonija. Jedina od tih republika imala je
9 pokrajine, to je bila Republika Srbija: severna pokrajina ili Vojvodina i južna
10 pokrajina ili sada aktuelna Kosovo i Metohija.

11 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Ja sam Vas pitala o Saveznoj
12 Republici Jugoslaviji, a ne o Socijalističkoj Federativnoj Republici
13 Jugoslaviji.

14 O: Izvinjavam se. Možda sam pogrešno razumeo pitanje. Ali je Savezna ili
15 Socijalistička... ovaj Savezna Republika Jugoslavija je imala u svom sastavu
16 Republiku Srbiju sa ove dve pokrajine, da ne ponavljam, i Republiku *Monte Negro*
17 ili Crnu Goru.

18 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] One su bile suštinski srpske?

19 O: I jedna i druga republika su multinacionalne. Republika Srbija se
20 tretirala kao republika građana Srbije, molim Vas, po Ustavu jer u Republici
21 Srbiji većinsko stanovništvo su Srbi, a postoje i nacionalne manjine kao što su
22 u veličjem /?većem/ broju izraženi Albanci, Mađari, Rusi, Rusini, Slovaci i
23 drugi.

24 A Crna Gora je imala svoju nacionalnost, znači, Crnogorce. Drugo je
25 pitanje jesu li oni pravoslavci ili nisu. Oni jesu pravoslavci, ali Crnogoraca
26 ima i katolika. A Crna Gora je isto multinacionalna. Ima i Muslimana i ovaj...
27 Albanaca.

28
29
30

1   Zaboravio sam reći da Srbija ima jedan veliki procenat Muslimana. Cela
2 jedna oblast je Sandžak - većinsko stanovništvo - Muslimani.

3   SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Vi ste nam kazali nacionalni
4 sastav. No, u smislu političkih ciljeva, da li bi ciljevi bili suštinski ciljevi
5 srpskog naroda? Dozvolite da ovako kažem: u osnovi, Srbija je bila najveća i
6 najjača od tih entiteta. Da li biste se složili sa mnom? Kažite: da ili ne?

7   P: Srbija je po površini i broju stanovnika najveća bila republika i u
8 SFRJ, a i normalno, veća je bila od Crne Gore u SRJ.

9   SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Nije li onda tačno reći da, u
10 suštini, kada je prethodni, kada se raspao prethodni entitet, odnosno
11 Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija - da je ona bila ujedinjujuća
12 snaga za one koji su napustili Saveznu Republiku Jugoslaviju? Da li je to tačno?

13   O: Srbija je kao federalna jedinica SRJ bila i nos... jedan od nosilaca
14 kontinuiteta Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije. Srpsko
15 rukovodstvo, srpski Ustav, odnosno Ustav SRJ su bili za jedinstvenu Jugoslaviju.
16 Da se na toj jedinstvenoj Jugoslaviji ostvare svi ciljeva naroda svih te
17 Jugoslavije. Znači, ravnopravnost zasnovana na onoj staroj Titovoj lozinci:
18 "Bratstvo i jedinstvo". A to znači, dozvolite mi, da su Srbi samo na tom
19 prostoru cele Jugoslavije, jedinstvene, mogli ostvariti svoja državotvorna
20 pitanja, suverena pitanja - i u Srbiji, i u Bosni i Hercegovini, i u Hrvatskoj
21 gde su bili državotvorni narod.

22   SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Ali ne samo za Srbe u Srbiji,

23
24
25
26
27
28
29
30

1 nego i za Srbe na drugim područjima. Onda bi Srbija za njih mogla biti
2 ujedinjujući faktor, ujedinjujuća snaga. Da li je to tačno ili nisam u pravu?

3 O: Mislim da niste. Nisam Vas dobro i ne razumeo /sic/, ali rekao sam
4 kako se ostvaruju prava, kako su se ustavno ostvarivala i kako je to Ustav
5 predvideo. I normalno je, da za maticu jedne države, budu vezana određen...
6 narodi koji su rasuti po svetu. Danas na primer, Mađari vode veoma brigu o
7 svojim Mađarima koji se nalaze na teritoriji Srbije, u pokrajini Vojvodina. Tu
8 su razne kulturne, duhovne i druge veze. Ali kad je u pitanju integritet,
9 suverenitet - to je drugo pitanje.

10 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Tu ćemo se zaustaviti. Vi
11 kažete da bi... Da li onda kažete da bi Srbin u RSK smatrao Srbiju svojom
12 maticom, svojim korijenom?

13 O: Ako je Srbin u RSK ustavom bio državotvorni narod, onda je imao pravo
14 da odlučuje o svojoj sudbini. Znači, on je mogao da kaže: "Ja želim da izađem iz
15 Hrvatske i 'oću da živim u Bosni i Hercegovini, sa Bosnom i Hercegovinom ili
16 Republikom Srpskom ili sa Srbijom" - to je njegovo pravo. A da li je to
17 ostvareno, to nije ostvareno - nisu to bile neke težnje ovaj... u toku
18 građanskog rata na tim prostorima.

19 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Ili je on htio da bude u samoj
20 Srbiji, ne?

21 O: Srbija nije takav stav prihvatila. Kada je rukovodstvo Republike
22 Srpske Krajine...

23 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala Vam.

24 O: Dobro.

25 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala. Sada ćemo govoriti o
26 skidanju opsade Kijeva. Tužilac Vam je ustvrdio da je postojao plan, a Vi ste
27 rekli da ustvari nije postojao plan. No, rekli ste da smo se složili sa
28 policijom i JNA da osiguramo autobuse. Zatim ste kasnije rekli šta se desilo. Ja

29
30

1 sam shvatila da ste pod time podrazumijevali da je postojao neki sporazum između
2 policije i JNA. Šta se podrazumijevalo da će uraditi ta dva entiteta da bi
3 podigli, uklonili opsadu i koji dio je obavila svaka od ove dvije strane?

4 O: Ja ovde imam više pitanja. Prvo, plan - rekao sam da nije postojao.
5 Dozvol'te mi samo jednu rečenicu: u borbenim pravilima, vojnim pravilima,
6 postoje takve situacije kada se plan donosi u samom momentu nastajanja
7 situacije. Primjera, maršu jedinice i borba u susretu. Ili, kao što se desilo u
8 Kijevu, neočekivan napad na UNPA zone da nismo uopšte mogli predviditi da bi to
9 tako bilo. Iako smo imali nekih naznaka /?jel je iseljeno/ stanovništvo.

10 Ali o ovome što ste mi postavili pitanje - da bi se smirile tenzije na
11 tom prostoru, Kijevu, rukovodstvo Hrvatske, preko svojih predstavnika, znači,
12 Policijske us... uprave Split i Komanda vojno-pomorske oblasti napravili su
13 sporazum da Komanda 9. korpusa tehnički odradi, da obezbedi autobuse i da ć...
14 preveze pripadnike MUP-a iz Kijeva u Vrliku. Morali smo proći kroz dve tampon-
15 zone i morali smo proći kroz barikade koje su bile u *Civljanima* 'de je srpsko
16 stanovništvo organizovano. Oni su postavili barikade autobusa svoje kamione sa
17 ženom i decom. Znači, mi smo morali to da prođemo. I to nije realizovano.

18 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Samo trenutak, gospodine
19 svjedoče. Trenutak. Da li Vi hoćete da kažete da u vezi sa deblokadom, da se sve
20 to desilo bez toga da se zaključilo kako bi svaki entitet, tj. policija i JNA
21 djelovala, odnosno, da su oni djelovali strateški u zajedničkim nastojanjima? To

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 se naprosto desilo, nije čak ni *implicite* ni prećutno postojalo nekakvog
2 dogovora o tome kako da to funkcioniše? Rekli ste gospodinu Whitingu da nije
3 postojao plan i zato Vas ovo pitam.

4 O: Ja mislim da se mi dobro nismo razumeli. Ovi razgovori i pregovori su
5 trajali mesec dana ranije nego što se desilo u Kijevu praktično 26. augusta
6 1991. godine. Policijske snage nisu ispoštovale dogovor svojih predstavnika jer
7 je u toku noći njima došlo drugo naređenje. I one su kao takve inzistirale.
8 Zatim je usledio ultimatum, koji ste mi pokazali, Martića, koji nije realizovan.
9 Jer nismo dozvolili da niko preko naših tampon-zona prođe.

10 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Tu ćemo se zaustaviti na
11 trenutak. Koja su bila naređenja koja ste imali, a koja nije ispoštovala
12 policija? Ona naređenja koja se nisu ispoštovala, promijenjena su i šta su ona
13 prvobitno bila?

14 O: Na koju policiju mislite, molim Vas?

15 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Oprostite, mislila sam da... -
16 u retku 43,7, se kaže: "Snage policije nisu ispoštovale sporazum koji je
17 sačinjen jer je došlo do promjene. Tokom noći je došlo do promjene naređenja, a
18 to je usledilo nakon ultimatumu." Ja se zaista oslanjam i postavljam pitanje na
19 ono što ste Vi rekli u svom iskazu. Oprostite, ponovit ću to. Znači, ja zasnivam
20 svoje pitanje na onome što ste Vi rekli.

21 O: Možda nije najsretnije ovo prevedeno, al' da Vam kažem: dogovor je
22 bio da se mirno, mirnim putem izmeste snage iz Kijeva i da tu asistiraju...
23 asistira jedinica Jugoslovenske narodne armije. Taj dogovor koji je donešen,
24 policijska postaja u Kijevu, narednog dana kad je trebalo da se realizuje, nije
25 realizovala. Komandir Bučić Ivica je reko da je dobio ponovo neko drugo
26 naređenje, da oni ostaju u Kijevu. I oni su ostali. A onda su iskorištene te

27

28

29

30

1 mogućnosti pojačane snage i izvedena je incidentna situacija, čak napad na
2 jedinice Jugoslovenske narodne armije o kome sam Vam govorio.

3 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Izgleda da još uvijek niste
4 razumjeli moje pitanje. Jer ono što sam Vas ja ispitivala, što želim saznati,
5 je: kada se gleda iz subjektivne perspektive organizacije čiji ste Vi bili dio i
6 kada je riječ o Vašim saznanjima o tome šta se događalo - dakle, kod
7 deblokiranja - da li je postojao neki dogovor između snaga? Ono što ja želim od
8 Vas čuti je da mi objasnite kakav je bio dogovor između snaga, ne hrvatskih
9 snaga, nego vaših snaga. Kakav je bio dogovor? Vi govorite sada o miroljubivom
10 putu, ali šta se trebalo napraviti ili šta se nije trebalo napraviti prema onome
11 što je bilo dogovoreno? I koji je dio u tome trebala igrati milicija s jedne
12 strane, a koji je udio u tome trebala imati JNA? Ili hoćete reći da su te dvije
13 grupe snaga djelovale zajednički, bez da je definirano kako će se to uraditi? Da
14 li Vam je jasno ili nije? Jer vidim da mi ne odgovarate.

15 O: Ako se odnosi na miliciju Hrvatske u Kijevu, mi smo imali dogovor da
16 ih izvezemo iz toga sela u Vrliku, a ako se odnosi na miliciju Republike Srpske
17 Krajine, mi nismo imali nikakav dogovor o deblokadi Kijeva. Mi nismo dozvolili
18 miliciji Republike Srpske Krajine da narušava naše tampon-zone. Da iza naših
19 leđa idu u Kijevo. Stoga, nije ni mogao ministar Martić da izvrši ultimatum koji
20 je postavio. Njemu je proteklo vreme nakon osam dana. Napravljena je incidentna
21 situacija od strane snaga Republike Hrvatske na tim prostorima. To se vidi iz
22 mojih dokaza i...i...i analize vremena i kako su se odvijali događaji u narednom
23 periodu.

24 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Preći ću na jednu drugu temu.
25 Hvala Vam za sada za ovo. Želim da se sada pozabavimo Centrom za obuku Golubić i

26

27

28

29

30

1 jedinicama za posebne namjene. Rekli ste da ste znali šta se tamo događalo,
2 koliko ljudi je bilo na obuci. Mislim da Vam je postavljeno pitanje jesu li
3 osobe koje su bile na obuci u Golubiću završile kao pripadnici jedinica policije
4 za posebne namjene. Mislim da ste rekli "Ne. Generalno govoreći - ne". Ali ste
5 rekli da je moguće da su neke grupe ljudi koji su bili na obuci, završile u tim
6 jedinicama. Kojim procesom se to događalo? Na koji način su te grupe bile onda
7 uključivane u jedinice? Možete li mi pomoći u vezi s tim?

8 O: Vrlo rado. Marta 1991. godine taj kamp je otpočeo sa obukom i vodio
9 ga je kapetan Vasiljković Dragan, zvaní Kapetan Dragan. Obuka je trajala negde
10 do juna meseca i obučeno je više grupa, više tura. Te su ture bile po 21-22
11 radna dana obuka organizovana. Tu je uključeno ljudstvo koje nije, znači, bilo
12 ni u JNA ni u Teritorijalnoj obrani ni u policiji, već ljudi koji su bili tada
13 na uspostavljenim barikadama koje su postojale između različitih nacionalnih
14 entiteta, sela, gradova. Kasnije, iz tog sastava, jedan deo je ušao u sastav
15 Teritorijalne odbrane, jedan deo u sastav milicije Krajine. Kas... kad su
16 formirane posebne jedinice milicije, neki od tih pripadnika koji su završili
17 obuku ušli su i u sastav, znači, posebnih jedinica milicije. Te grupe su brojale
18 negdje oko 80 do 100 ljudi svaka grupa, na obuci. A paralelno sa tim, na
19 teritoriji Hrvatske, molim Vas, organizovana je isto obuka takvih sastava i prva
20 grupa je brojala 1.832 polaznika iz zapadne Hercegovine.

21 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Kada kažete "tih ljudi", na
22 koga konkretno mislite? Tih 1.800?

23 O: Mislim na pripadnike iz zapadne Hercegovine, iz Bosne i Hercegovine,
24 hrvatske nacionalnosti koji su svojim up... ali ovde imate i dokazne materijale
25 te... u svojim uputnicima ispunjavali da su uvijek bili protivnici vlasti

26

27

28

29

30

1 Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i da su uništavali spomenike
2 narodnooslobodilačke borbe i socijalističke revolucije.

3 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Koji postotak osoba koje su
4 bile na obuci u Golubiću je na kraju završavao u jedinicama milicije - tim, za
5 posebne namjene?

6 O: Ne raspolazem s takvim podatkom. Ne bi Vam mogao tačno reći, ali to
7 se radilo uglavnom o pojedincima. Ako je, primera radi, završilo do 300 ljudi
8 obuku, pa uzmete da je 20 ili 30% eventualno - ja Vam ovo govorim ovako - onda
9 možete izvući da su to male cifre, da to nije stotinjak ljudi moglo završiti u
10 posebnim jedinicama milicije. To je minorno u odnosu na njihov broj. Minorno je
11 to i u odnos na broj redovne policije koji je otišao tamo. Redovna policija
12 Republike Srpske Krajine, po mojim informacijama 1994. godine, dok sam bio tamo
13 na dužnosti, je brojala ni punih 4.000 pripadnika: 2.000 opštih policajaca,
14 negdje oko 700 mobilisanih, ono ostalo civilno osoblje i posebna ta brigada
15 njihova koja je brojala negdje oko 500 do 600 ljudi. I negdje 200 inspektora.
16 Tako da izlazi da je vrlo mali procenat tog sastava ušao u sastav redovne
17 policije ili posebnih jedinica policije ili u sastav Teritorijalne odbrane.

18 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala. Ja nemam više pitanja za
19 svjedoka.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

21 Gospodine, molit ću Vas da dobro, pažljivo, slušate moje pitanje i da,
22 kada ste ga dobro čuli, da odgovorite samo na ono što Vas pitam. Nemojte
23 odgovarati na pitanja koja Vi zaključujete da ja možda hoću pitat jer nikad
24 nećemo završiti.

25 Možda će moja pitanja zvučati jako smiješno jer se bave osnovnim
26 stvarima, ali se sâm ne sjećam da je to spomenuto mada možda jeste to spomenuto.

27
28
29
30

1 Ne sjećam se prvo, šta ste Vi po nacionalnosti, gospodine?

2 O: Ja sam po nacionalnosti Srbin.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

4 Prvog dana svog iskaza rekli ste da je u augustu 1991. općina Sinj bila
5 isključena iz zone 9. korpusa i da je mjesto Gračac ili Gradac u Lici bilo
6 preuzeto. Da li se sjećate da ste to rekli?

7 O: Da, opština Sinj je isključena i ušao u zonu Gračac.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dobro. Hvala. Ja sam Vas pitao samo
9 da li se sjećate. Ali, dobro, u redu. I ovo je odgovor.

10 Zbog čega je bilo uključeno u područje Gračca, Like onda /sic/?

11 O: Mi smo u Sinju imali garnizon. To sam opisao, da ne ponavljam 'de smo
12 imali, iz sas... u sastavu 9. korpusa 316. motorizovanu brigadu 'de je bila
13 razvijena komanda brigade, magacini, skladišta i deo vojnika koji su imali ulogu
14 kurira da mobiliše se jedinica na oglas mobilizacije. To je blokirano od strane
15 paravojske, parapolicije Hrvatske. Sinj je većinsko stanovništvo hrvatsko. Nismo
16 mogli izvršiti mobilizaciju već smo nakon deblokade tih motornotehničkih
17 sredstava - nešto smo i ranije izvukli u Knin - dobili od strane Generalštaba
18 Jugoslovenske narodne armije, modifikovanu zonu - da nam je ušla još jedna
19 opština na osnovu procjena taktičkih, operativnih, strategijskih ocena opština
20 Gračac u sastav odnosno u zonu 9. korpusa JNA sa komandom u Kninu.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. /.../ Također ste rekli,
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Gospodine, da je centar za obuku u Golubiću koji je vodio Kapetan Dragan, da je
2 on bio korišten za obuku ljudi u korištenju naoružanja kako bi se mogle
3 postaviti barikade i zaštititi srpsko stanovništvo od eventualnih napada
4 hrvatske policije. I to ste rekli 20. oktobra. I sada, kada Vam je pitanja
5 postavljala sutkinja Nosworthy, rekli ste da su ljudi koji su tamo bili radili
6 na kontrolnim punktovima. Sjećate li se da ste to rekli?

7 O: Da, tačno sam to rekao - U redu.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dakle, recite, da li je to bio
9 konkretni cilj obuke tih ljudi? Naime, da li su oni bili obučavani specifično da
10 bi mogli doći i držati barikade?

11 O: Ti ljudi su izuzimani sa barikada, obučavani i vraćani na barikade.
12 Barikade su spontano nastale. Znači, spontano su nastale u tom vremenu. Znači,
13 1991. godine i bile su barikade i od strane srpskog stanovništva i od hrvatskog.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Dovoljno je da ipak samo
15 slušate moja pitanja. Dakle, ponovit ću ga. Samo mi jednostavno kažite. Da li je
16 bio konkretni cilj obuke da ti ljudi kada je završe mogu držati barikade? Vidim
17 sad kažete da su oni bili izuzimani sa barikada, da su prolazili obuku i da su
18 onda slani nazad? Dakle, iz toga se može zaključiti da je upravo to bila svrha.

19 O: /nečujno/ ... bio princip.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Centar za obuku u Golubiću je
21 u to vrijeme bio pod nadležnošću kojeg ministarstva?

22 O: Ja mislim da je centar za obuku u to vreme bio u nadležnosti pod
23 gospodinom Milanom Babićem. Da je on ruko... mislim, da je on bio na čelu toga
24 ministarstva koje je bilo... jer je Milan Babić prezeo sve ingerencije i on je
25 dao saglasnost i odobrenje dolaska Kapetana Dragana dok se nije sa njim... dok
26 nije došlo u konflikt sa njim, dok ga nije udaljio u junu mesecu iste godine.

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A o kom je tu ministarstvu riječ?
2 Kažete, gospodin Babić. Gospodin Babić je bio osoba, a ne ministarstvo. Dakle, o
3 kojem se ministarstvu... kojem su ministarstvu pripadali ti ljudi na obuci tamo?

4 O: Pa, ja mislim da su pripadali Ministarstvu unutrašnjih poslova, a l'
5 ne znam koje u to vreme bio ministar unutrašnjih poslova jer su se često
6 menjali.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Nisam ni pitao ko je bio
8 ministar. Samo me zanimalo koje je ministarstvo bilo nadležno za njih. Zato Vas
9 podsjećam - stvarno, slušajte moje pitanje. Samo na to odgovorite, ne, nije
10 potrebno da ništa dodajete.

11 O: U redu.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine, nije li tačno da je u to
13 vrijeme Ministarstvo unutrašnjih poslova bilo pod kontrolom gospodina Martića?

14 O: Ne znam da li je celo vreme bilo ili je bio jos... još i gospodin
15 Vještica ministar -

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Ne znate tačno. U redu. /.../
17 Također ste rekli - mislim da je to bilo 20-og - kada se govorilo o pripadnicima
18 Vašeg korpusa koji su navodno pljačkali u Drnišu. Vi ste rekli: "Ja sam napisao
19 izvještaj komandantu korpusa tražeći da se poduzmu mjere nad počiniocima toga".

20 Da li se sjećate da ste to rekli? Kad kažem kad ste rekli "te
21 aktivnosti", mislili ste na pljačkanje Drniša?

22 O: Ja sam rekao i sada tvrdim da je bilo pojedinačnih slučajeva pljačke,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 paljenja i da sam preuzeo mere protiv prekršioca.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da. Slušajte moje pitanje. Ja sam Vas
3 samo pitao da li se sjećate da ste to rekli. U redu. Koje su mjere bile poduzete
4 u vezi s tim ljudima?

5 O: Zavisno od stepena prekršajnog i krivičnog dela, poduzete su mere
6 pokretanja krivičnih prijava, istraga od vojnog istražnog sudije, pokretanja
7 optužnica i procesuiranja slučajeva. Iznio sam primer jednog oficira, srpskoga,
8 poručnika Baljak Pere. Mogu i druge primere.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Koji su bili upleteni u šta?

10 O: Koji su bili upleteni u protivzakonite radnje, odnosno, u krivična
11 dela koja ovaj... tretira krivični zakonik. Odnosno, Zakon o oružanim snagama
12 SRJ, SFRJ.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] I šta je onda bilo sa njim? Sa tim,
14 kako ste rekli, poručnikom Perom Baljkom - šta je s njim bilo?

15 O: Ja kol'ko znam - od vojnog suda Banja Luka da je osuđen na 2,5 godine
16 vremenske kazne zatvora.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A zbog čega je to bio vojni sud u
18 Banja Luci?

19 O: Časni Sude, vojni sud nadležan za 9. korpus je bio u Splitu. Split je
20 bio blokiran. Sud je bio blokiran i nije mogao vojni sud da funkcioniše. Mi smo
21 se oslonili, znači 9. korpus, na vojni sud 2. armijske oblasti u Banja Luci, a

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 baja... a...a molim Vas, 9. korpus je ušao u sastav 2. vojne oblasti u decembru
2 1991.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. A da li znate kakve su mjere
4 bile poduzete u odnosu na druge koji su sudjelovali u pljačkanju?

5 O: Znam. Za deo njih, kol'ko mogu da patim, osuđeni su na vremenske
6 kazne zatvora, deo je dat u nadležnost Komandi. Znate? Komandant korpusa je
7 mogao da kazni 3 meseca zatvora, a komandant brigade mesec dana zatvora. tako da
8 smo mi primjenjivali te mere. Nije malo čovek kad dobije tri meseca zatvora,
9 uzmimo, za pljačku vozila ili nečega, šta ja znam, koje mu se oduzme još.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gdje bi se mogla pronaći neka
11 evidencija u vezi sa takvim postupcima?

12 O: Svu znači, evidenciju Jugoslovenske narodne armije smo spakovali,
13 arhivirali i dostavili Generalštabu Jugoslovenske narodne armije još pre 19.
14 maja 1992. godine. Znači, ako je sačuvana gore, arhivirana, ako nije uništena
15 ovim bombardovanjima što su bile od snage... strane snage NATO-a 1999. godine,
16 možete naći ta dokumenta.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hoću li ih pronaći nakon tog
18 bombardovanja 1999.?

19 O: Baš ne mogu to da tvrdim. Ja ne znam 'de sad one stoje i da li uopšte
20 postoje. Moja je procena da ih ima gore i da ih možete nać. Ne Vi nego ovaj...
21 službe ovoga Suda.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Spomenuli ste, naime, da je to bilo
23 bombardovano 1999. pa Vas pitam da nisu možda izgorjeli?

24 O: Časni Sude, te zgrade još nisu ni srušene ni skroz... ni popravljene.
25 Eno ih stoje kao bombardovani spomenik u centru Beograda. I zgrada ministarstva
26
27
28
29
30

1 i Generalštaba i saveznog ministarstva i republičkog Ministarstvo unutrašnjih
2 poslova Srbije. Još stoje onakve kakve su ostale kao ruševine od bombardovanja.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam. Da se vratimo na
4 deblokiranje Kijeva. Sutkinja Nosworthy Vas je ispitivala o planu za to. Ja
5 nisam čuo od Vas odgovor na pitanje da li je bilo plana za deblokiranje ili
6 nije. E, sad, činjenice stoje ovako gospodine; istina je dakle, ovakva: je da se
7 akcija, operacija takvih razmjera ne može poduzeti bez plana. Plan je morao
8 postojati, zar ne?

9 O: Kada su raspoređene JNA, sigurno stoji razne varijante i mogućnosti
10 postupaka.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne odgovarate mi na pitanje.

12 O: /nečujno/ ... ranije bilo nikakvog plana. Plan je trenutno donešen
13 onog momenta kada su snage MUP-a napale tampon-zone.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kako Vi razumijete šta ja mislim to
15 jest šta znači termin "plan" u tom slučaju? Dajte mi Vašu definiciju.

16 O: Ja mislim da ste Vi razmišljali o tome da kažete da je postojala neka
17 pismena odluka, zapovest, zadatak i ostalo da se izvrši deblokada Kijeva. Da je
18 to unapred planirala komanda - viša - i dostavila nižoj. Takav dokumenat i takav
19 plan, takva odluka uopšte ne postoji. Nema je. Nije je bilo. Onog momenta kad
20 smo napadnuti, donosi se u tim, takvim situacijama, a ima ih u vojsci dosta,
21 odluka šta da se dalje radi. Mi smo komandanti koji moramo pametno razmišljati i
22 preduzeti sve mere da izvršimo postavljeni zadatak. I govorio sam kako je taj
23 zadatak izvršen, bez ljudskih žrtava, veoma brzo, deblokirana je komunikacija,
24 uspostavljene tampon-zone. I rekao sam da sam ponosan i ponosan sam što nije

25

26

27

28

29

30

1 bilo žrtava ni na jednoj strani.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Vi ste dakle, tako shvatili riječ
3 "plan"?

4 O: U našoj, vojnoj terminologiji koju sam ja učio u vojnim školama -
5 završio sam najviše vojne škole u Jugoslovenskoj narodnoj armiji - plan to
6 podrazumeva. Znači, izvod iz odluke, sastav snaga, raspored snaga, način dejstva
7 po vremenu, mestu, odnosno prostoru. Takav plan nije postojao. Nema ga, ne
8 postoji uopšte. Ne postoji čak ni pisani dokumenat odluke da se kaže:
9 "Naređujem, odlučio sam, kreni...".

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali postojao je raspored snaga u
11 vremenu i prostoru, s obzirom da su vaše snage putovale u prostoru i vremenu
12 autobusima na lokaciju s koje su trebale da izvrše deblokadu, zar ne?

13 O: Časni Sude, tako nisam rekao. U vremenu i prostoru su postojale snage
14 kao snage tampon-zone koje su razdvajale etničke prostore. I tih zona je bilo
15 šest.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne, ne. Poslušajte bolje moje
17 pitanje. Kada Vas je sutkinja Nosworthy ispitivala, rekli ste da su neke od
18 vaših snaga autobusima bile prevožene. Niste li to rekli?

19 O: Uopšte to nisam rekao, molim Vas! Ja sam rekao da su JNA odnosno 9.
20 korpusu dat zadatak da asistira izmeštanju autobusima snaga MUP iz policijske
21 postaje Kijevo i da oni su promenili naređenje. Nisu prihvatili to. Ali to je
22 bilo mesec dana pre deblokade Kijeva.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Možda je to tačno. Ja samo
24
25
26
27
28
29
30

1 čitam ovo što je u zapisniku. Što se tiče Vašeg pitanja da se smanji napetost u
2 području Kijeva, hrvatsko rukovodstvo, preko zastupnika u Policijskoj upravi
3 Split, a s druge strane Komanda vojno-pomorske oblasti, su postigli sporazum da
4 se obezbjeđe autobusi za prevoz pripadnika MUP-a iz Kijeva u Vrliku.

5 O: Da, jer smo imali u Civljanima narod.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo malo. Samo malo. Stanite,
7 stanite. Slušajte me! Ja sam Vam, dakle, sada pročitao ono što ste Vi rekli
8 odgovarajući sutkinji Nosworthy. Pitao sam Vas da potvrdite, Vi ste potvrdili,
9 rekli ste "da". E sad, moje pitanje: taj sporazum za obezbeđivanje autobusa za
10 transport pripadnika MUP-a iz Kijeva u Vrliku, to bi trebalo onda sačinjavati
11 dio plana za izvršavanje deblokade? To je dio plana? Dio plana je bio da će se
12 MUP transportirati autobusom za Vrliku?

13 O: Da, to je... ne deo plana. To je bio zadatak. Zadatak kratki,
14 vremenski, od dva sata.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam. Koliko je još bilo drugih
16 zadataka? Koliko je bilo kratkoročnih zadataka?

17 O: Bio je to zadatak. Bio je sledeći zadatak kada nije to realizovano,
18 da pošaljemo predstavnike 9. korpusa u policijsku postaju. I da oni, znači,
19 obezbeđuju sva pitanja JNA i policijske postaje u Kijevu. I to smo učinili. To

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 je bio zadatak.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Slušajte moje pitanje! Dakle,
3 slušajte moje pitanje. Ono je: koliko je još drugih kratkoročnih zadataka bilo?
4 Ja očekujem da u Vašem odgovoru kažete broj 1, 2, 3, milion, milijardu, nešto
5 takvo...

6 O: Ja Vaše pitanje uopšte ne razumem i ne znam na što se mislili oko tih
7 zadataka. Jedinica svaki dan je imala osnovni zadatak da spreči međunacionalni
8 sukob. To je osnovni zadatak. A sve ovo su zadatci koji su iz toga proizilazili.

9 Bio je zadatak da uspostavimo taj mir, da sprečimo međunacionalne
10 sukobe. Bilo je zadataka da... - molim Vas - mi smo u to vreme obezbeđivali,
11 prevozili lekare, sanitetsko osoblje, lekove, vojnim transportom iz Sinja,
12 Vrlike, Splita u Kijevo. Mi smo imali zadatak da obezbedimo humanitarnu pomoć
13 narodu u Kijevu. Nas su, Srbi oni lokalni dole, počeli prozivati izdajnicima.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dovoljno sam čuo. Ponovno ću pokušati
15 da vidim mogu li Vas navesti da shvatite ono što pokušavam da kažem. Takođe ste
16 rekli u odgovoru na pitanje sudije Nosworthy da policijske snage nisu poštovale
17 sporazum koji je napravljen zato što je tokom noći došlo do promjene naređenja.
18 Molim Vas da mi kažete dvije stvari: kakav je bio sporazum i koja su bila
19 naređenja koja su tokom noći promijenjena? I kako su ona promijenjena? Kako su
20 ta naređenja...? Prvo, šta su bila ta naređenja i kako su ona preko noći
21 promijenjena.

22 O: Na prvo pitanje odgovaram -

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] /nedostaje simultani prijevod/
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Da. Na prvo pitanje. Zadatak koji je imao 9. korpus, a dobio ga je -

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne, ne. Moje pitanje je bilo šta je

3 bio sporazum, kakav je bio dogovor? Snage policije nisu ispoštovale sporazum.

4 Šta je bio sporazum?

5 O: Dogovor je bio da korpus 9-ti obezbedi autobuse i nesmetan izlaz

6 pripadnika MUP-a. Ne naroda, nego pripadnika MUP-a, njih 50 u to vreme kol'ko ih

7 je bio. Da se izvuku u Vrliku i Sinj, odnosno u Split jer su mobilisani sa

8 teritorije Splita i dovedeni tamo. A to naređenje... - molim... - a taj sporazum

9 kada su došle snage -

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A ko su bile strane koje su sklopile

11 ovaj sporazum, taj dogovor?

12 O: Do... taj dogovor su sklopili Komanda vojno-pomorske oblasti sa

13 predstavnicima MUP-a Policijske uprave Split. I verovatno su sklopili uz

14 suglasnost hrvatskog vrhovništva. Znači, hrvatska i... Jugoslovenska narodna

15 armija na jednoj strani i na drugoj hrvatsko rukovodstvo. I dozvol'te -

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Sačekajte trenutak. Ne brinite se.

17 Koja su to bila naređenja koja su preko noći promijenjena?

18 O: Nisu nama promijenjena, za nas, nikakva naređenja. Nego je policijska

19 postaja u Kijevu dobila naređenje da ne izvrši to.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Sačekajte trenutak. Slušajte moje

21 pitanje. Ja citiram Vaš iskaz. Vi ste kazali: "Sporazum koji je sklopljen nije

22 ispoštovan jer je preko noći došlo do promjene naređenja.". Ja Vas pitam sasvim

23 jednostavno, koja su to naređenja koja su preko noći promijenjena? Nemojte mi

24

25

26

27

28

29

30

1 reći "Nisu nam se promijenila naređenja.", "Ne znam čija su to bila naređenja."
2 Kažite mi koja su naređenja promijenjena bez obzira čija su bila.

3 O: Ja sam precizno, jasno i glasno rekao: hrvatsko rukovodstvo je
4 izmenilo sporazum, dogovor i naredilo pripadnicima MUP-a da se ne iseljavaju, da
5 ostanu do daljnjeg u policijskoj postaji Kijevo. I kad smo došli s autobusima,
6 oni su rekli: "Izvin'te gospodo, mi nemamo od naših pretpostavljenih naređenje
7 da se izmeštamo.". Čak su nam blokirali autobuse da smo morali čak
8 intervenisati. I onda smo uspostavili mir i uspostavili smo kontrolu i saradnju
9 upućivanjem koordinatora oficira iz komande korpusa u policijsku postaju. Sve do
10 momenta dok nisu naraš...narasle tenzije i dok nije došlo do napada na tampon-
11 zone JNA. Dakle, u toj noći, mi nismo imali /nerazgovijetno/ naređenje. Imali
12 smo naređenje da obezbedimo uslove i da ih lepo, mirno, fino izmestimo, da
13 obezbedimo da im se nešto usput ne bi desilo.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mislím da je vrlo interesantno u
15 Vašem iskazu to što kažete da ste htjeli da izvršite deblokadu mirnim putem i
16 niste napali sve dok niste bili napadnuti. Ako hoćete da mirnim putem izvršite
17 deblokadu, zašto je onda tamo JNA? Zašto nisu političari ti koji će reći:
18 "Slušajte, evo, evo autobusa, hajdete u Vrliku!" - zašto, prije svega, je
19 trebalo da budu napadnute snage JNA ako dolazite sa mirnim namjerama? Vi ste
20 putem tih snaga održavali mir, zar ne?

21 O: Tačno je da smo bili u tampon-zoni i održavali mir. I održali smo, u
22 velikim merama, mir. Sprečili smo brojne incidente. Ali niste mi dozvolili da
23 kažem zašto smo se baš mi uključili. Iza - ja sam Vam objašnjavao one linije
24
25
26
27
28
29
30

1 kako su bile - iza nas, prema Sinju, postojala velika tenzija; ona tri sela:
2 Gornje, Donje Civljane i Cetina gde se narod upravo okupljao i imao stalni punkt
3 tenzija. Postavili su čak barikade autobusa sa ženom i decom. Mi smo to, ne
4 kažem razbijali, nego uklanjali. Molim Vas, komandant korpusa je lično uklanjao
5 tu barikadu.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ili imate ili nemate odgovor na moje
7 pitanje. Da li imate odgovor? Možete li odgovorit?

8 O: Časni Sude, ja sam Vam dao odgovor. Mi smo postojali sa zadatkom jer
9 smo razvađali, nismo dozvoljavali da dođe do nacionalnih, etničkih sukoba na tom
10 prostoru. Mi smo pokušali, na osnovu sporazuma, da asistiramo samo tim snagama
11 da se bezbedno izvuku iz te zone.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Je li to Vaš odgovor?

13 O: /nerazgovijetno/ ... moj odgovor i to je tako.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dobro. Hvala Vam. Ne možete da mi
15 odgovorite zašto ste deblokadu vršili mirnim putem, upotrebom oružanih snaga. A
16 ne tako što ćete poslati političare. Jer Vi odgovarate na pitanje koje sami sebi
17 postavljate, a ne odgovarate na moje pitanje.

18 O: Političari da su htjeli mir, oni ne bi ni angažovali Jugoslovensku
19 narodnu armiju u razrešavanju jugoslovenske krize.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam. Ne odgovarate na moje
21 pitanje. Moje poslednje pitanje za Vas je sljedeće: rekli ste danas kada Vam je
22 pitanja postavljala sudija Nosworthy, na stranici 39 u retku od 1 do 5, Vi ste
23 odgovorili: "Hrvatska bi dobila neobavezujuće predsedničko obavještenje dok bi u
24 drugim prilikama donijeli konkretne mjere koje ne bi primjenjivali.". Šta se pod

25

26

27

28

29

30

1 time podrazumijevali? Nisam shvatio šta bi to bilo neobavezujuće predsjedničko
2 obavještenje.

3 O: U tim predsedničkim saopštenjima, Hrvatska je upozorena na neke
4 postupke koji nisu u duhu Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija. Dobijali su
5 kritike, ali ne... ali oni nisu prestali da čine i sprovode radnje što ukazuju
6 činjenice koje sam naveo. Agresija, tri-četiri agresije poslije dolaska mirovnih
7 snaga Ujedinjenih nacija na zaštićene zone. Pa, ako se dozvoljava etničko
8 čišćenje UNPA zona i agresije hrvatske vojske, a da ona ne bude kažnjena, onda
9 možemo videti koji su to bili kriterijumi prema rukovodstvu Republike Hrvatske
10 odnosno Republici Hrvatskoj.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dozvolite da razjasnim moje pitanje
12 ako ga niste razumjeli. Odakle je došlo to predsedničko saopštenje? Od kojeg, od
13 predsjednika čega? Ko je izdao saopštenje?

14 O: Predsednička saopštavanja su izdavali i generalni sekretari
15 Ujedinjenih nacija, a rezolucije se donosile na nivou Saveta bezbednosti
16 Ujedinjenih nacija. Molim Vas, ja mogu da Vam iznesem nekoliko primera. Kada je
17 Hrvatska dozvolila da mobiliše Muslimane -

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Oprostite. Samo trenutak. Saslušajte
19 moje pitanje. Hoću da znam... Ovaj predsjednik, koje institucije je on
20 predsjednik - taj koji je izdavao predsjedničko saopštenje? Vi kažete da je to
21 generalni sekretar. Generalni sekretar - čega?

22 O: Ja govorim o instituciji Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija i
23 generalnim sekretarom Ujedinjenih nacija.

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam. Mnogo Vam hvala. Da li je
25 predsjednik Ujedinjenih nacija taj ili je generalni sekretar Ujedinjenih nacija
26 taj koji šalje, koji upućuje ova predsjednička saopštenja?

27 O: Ja sam ta saopštenja slušao posle rezolucija Saveta bezbednosti

28
29
30

1 Ujedinjenih nacija. I mi smo ih tako - ne znam - u terminologiji prihvatili...
2 Kaže: "Hrvatska je dobila predsjedničko saopštenje, odnosno upozorenje da više ne
3 čini takva dela.". A što se tiče konkretnog dela, po Rezoluciji Ujedinjenih
4 nacija, primera radi, posle agresije na zadarsko zaleđe, snage Hrvatske su
5 trebale da se izvuku. Nisu.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam. Zašto, zašto Vi mislite da
7 su ta predsjednička saopštenja bila neobavezujuća?

8 O: Zato što je učestalost agresija na zaštićene zone Ujedinjenih nacija
9 gde su bile raspoređene vršena permanentno: Miljevački plato, zadarsko zaleđe,
10 Medački džep, zapadna Slavonija kroz operaciju Oluj... *Bljesak* i završna
11 operacija *Oluja*.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Hvala Vam.

13 Mislim da je sada pravi trenutak za pauzu. Nastavljamo s radom u 12.30h.

14 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim!

15 ... Početak pauze u 12.01h

16 ... Sjednica nastavljena u 12.29h

17 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim!

18 Izvolite sjesti.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Da li imate, gospodine
20 Peroviću, koja proizilaze iz pitanja Vijeća?

21 G. PEROVIĆ: Samo dva, časni Sude.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

23 G. PEROVIĆ: Gospodine Đukiću, časni sudija Moloto Vam je postavio
24 nekoliko pitanja vezano za barikade. A moje pitanje je, sa stanovišta Vašeg

25

26

27

28

29

30

1 iskustva, kao profesionalnog vojnika, i sa aspekta vojne doktrine, šta znače
2 barikade? Kakav karakter one mogu isključivo imati? Generalno gledano?

3 O: Barikade znače prepreke. Na putu, na mostu, na ulici i one su da
4 onemoguće prolazak preko te prepreke.

5 P: Dakle, da budem precizan, da li barikade po svojoj prirodi, po svom
6 karakteru mogu biti samo ofanzivne ili isključivo defanzivne?

7 O: One su isključivo defanzivne.

8 P: I jedno pitanje vezano za događaje oko deblokade komunikacije kroz
9 Kijevo. Odnosno, o onome što je prethodilo tome. Časni sudija Moloto Vas je
10 upitao, a Vi ste objasnili da je između hrvatske strane i JNA došlo do dogovora.
11 Da li sam Vas dobro razumeo, Vi me ispravite ukoliko nisam, da je hrvatska
12 strana preko noći izmenila stav prema tom dogovoru i odustala od izmeštanja
13 policijske stanice u Kijevu?

14 O: Pa ja to celo vreme sam pokušao da objasnim i to je tačno. Znači,
15 odustali su.

16 P: Hvala Vam. Hvala. U odnosu na taj trenutak, akcija deblokade
17 komunikacije kroz Kijevo - kada je nast... kada je do nje došlo? Posle kog
18 vremena?

19 O: Koliko se sećam, prošlo je oko mesec dana od tog...

20 P: Hvala.

21 O: ... nerealizovanog dogovora.

22 P: Dakle, taj odustanak hrvatske strane od sporazuma nije bio razlog za
23 akciju na Kijevu?

24 O: Ne.

25 P: Hvala. Nemam drugih pitanja, časni Sude.

26

27

28

29

30

1 Hvala.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam, gospodine Peroviću.
3 Gospodine Whiting?

4 G. WHITING: [simultani prijevod] Samo nekoliko pitanja.

5 Dalje unakrsno ispituje g. Whiting:

6 [Tužilac ispituje putem prevoditelja]

7 Da se nadovežemo na pitanje vezano za taj takozvani dogovor ili
8 sporazum. Koliko sam ja shvatio situaciju, cilj tog dogovora, sporazuma, bio je
9 da se stanica MUP-a u Kijevu rasformira i da se tih 50 ili koliko ih je već bilo
10 policajaca, pripadnika MUP-a, da oni napuste Kijevo. To je ono što se tražilo
11 tim takozvanim sporazumom. Je li tako?

12 O: Da. Tu je postojala tenzija i trebalo je to razriješiti mirnim putem.

13 P: I to je bilo upravo ono što je Milan Martić tražio svojim ultimatumom
14 od 18. augusta 1991. Drugim riječima, da se ta stanica MUP-a rasformira. Je li
15 tako?

16 O: Nije to vreme. Ranije je tra... postignut sporazum. Negdje u julu
17 mesecu da se izmesti to.

18 P: Ja se izvinjavam. Ali, sam ultimatum, ultimatum od 18. avgusta, u
19 njemu se traži isto to? Je li tako? Da se, dakle, ta stanica MUP-a rasformira?
20 Ta stanica MUP-a u Kijevu ili se ne sjećate šta je bilo u ultimatumu?

21 O: Dobro se sećam. Poslije nepostignutog sporazuma, došlo je do raznih
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 incidenata o kojima sam govorio i upravo je tadašnji ministar Martić tražio -

2 P: Gospodine, gospodine. Da li mi sa "da" ili "ne" možete odgovoriti? Da
3 li se u tom ultimatumu tražilo isto to? Dakle, da se stanica MUP-a rasformira.
4 Da ili ne?

5 O: /prijevod engleskog transkripta: "Zbog..."/ ...incidenata - da.

6 P: U redu. Postavljeno Vam je pitanje o postupcima vođenim protiv
7 pripadnika JNA. Vođenim u Banja Luci koji su bili upleteni u pljačku i
8 razaranje.

9 Časni Sude, ja se sada pozivam na dokazni predmet 972. Zapravo je bilo
10 jako malo pojedinaca iz redova JNA protiv kojih je vođen postupak za zločine
11 počinjene nad Hrvatima ili hrvatskom imovinom 1991. To je bio veoma mali broj.
12 Da li je to istina, gospodine?

13 O: Tačno. Jer smo preduzimali mere da se to ne dešava.

14 P: Hvala.

15 G.WHITING: [simultani prijevod] To su bila sva moja pitanja.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Whiting.

17 Gospodine Đukić, došli smo do kraja Vašeg iskaza. Vijeće Vam se želi
18 zahvaliti što ste posvetili svoje vrijeme tome da dođete davati iskaz pred
19 Međunarodnim sudom. Možete se povući. Hvala Vam što ste došli.

20 O: Molim. Hvala.

21 [Svjedok se povlači]

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću?

23 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

24

25

26

27

28

29

30

1 Pre nego što se Odbrana pozabavi sledećim svedokom, mi bismo molili da
2 čujemo kakav je stav Sudskog veća povodom našeg podneska vezano za primenu
3 pravila 92 ter. Mi smo danas uputili jedan urgentan podnesak. Odbrana naime u
4 tom podnesku iznosi stav da... i tumači pravila na način koji omogućava Odbrani
5 da u određenom delu svedoka čija se izjava uvodi može ispitati u toku glavnog
6 ispitivanja, da kolega tužilac ima pravo na unakrsno ispitivanje, što je sve u
7 skladu sa pravilima. Molio bih ako možemo prethodno ovu temu da razrešimo.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pretresno Vijeće je prije par dana
9 donijelo odluku o tome da nećemo raspravljati o podnescima nego da će se
10 podnesci rješavati u pismenom obliku koji će također biti dostavljeni u pismenom
11 obliku. Vi kažete da ste to pismeno dostavili danas. Tužilaštvo treba na to
12 odgovoriti i onda ćemo dobiti pisanu odluku.

13 Molim da se pozove sljedeći svjedok.

14 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ono što je Odbrana želela da izbegne to je
15 eventualni nesporazum. Pitanje je jednostavno. To je ozbiljno pravno pitanje. I
16 mi bismo voleli da čujemo i stav poštovanog kolege tužioca. Da li je moguće da
17 Odbrana - mi smatramo da jeste - prisutnog svedoka ispituje i u glavnom
18 ispitivanju.

19 [Svjedok je ušao u sudnicu]

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nisam siguran. Naime, ja još nisam
21 pročitao Vaš podnesak, gospodine Milovančeviću. I mislim da sam Vam upravo
22 objasnio da će pisana odluka biti donesena nakon što čujemo odgovor druge
23 strane.

24 [Pretresno vijeće i tajnik se savjetuju]

25 G. BLACK: [simultani prijevod] Časni Sude, ne želim prekidati. Ako je od
26
27
28
29
30

1 koristi, Tužilaštvo može usmeno odgovoriti. Mi se ne protivimo time u vezi s
2 ovim svjedokom. Mogu iznijeti druge podatke i ako je to neophodno, ali ako Vam
3 je od koristi, naš je stav takav.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Black, tokom postupka u
5 ovome predmetu je Vijeće donijelo određene odluke. Te odluke, zajedno sa
6 Pravilnikom, se moraju poštivati. Bez obzira koji je stav Tužilaštva, moramo se
7 držati tih pravila.

8 Dakle, nisam siguran da li se govori o ovom svjedoku koji je ovdje u
9 sudnici sada i da li bi bilo primjereno da govorimo u njegovoj prisutnosti o
10 tome. Gospodine Milovančeviću, da li mi možete reći da li se o tom svjedoku
11 radi?

12 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, upravo tako. I to je bio jedini razlog zbog
13 koga smo ovo pitanje pokrenuli u is... usmenom obliku. Mi smo dobili vašu odluku
14 koju pominjete i znamo da se sve rešava po pismenim podnescima, i Odbrane, i
15 Tužilaštva. Međutim, sada se pojavila jedna procesna situacija koja je za
16 Odbranu u tome smislu urgentna da bi Odbrana trebalo pre početka rada sa ovim
17 svjedokom da zna kakva su njena ovlašćenja u smislu pravila. I samo zbog toga sam
18 ovo pitanje pokrenuo. To pitanje je vezano upravo za gospodina Dankića.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Poanta, gospodine Milovančeviću, je u
20 tome - zar ne mislite da je Vaš podnesak malo prekasno došao? U svakom slučaju,
21 Tužilaštvo mora imati pravo da na to odgovori i to pismenim putem kao što je
22 ranije Vijeće naznačilo da se mora raditi. Da sva ova pitanja, umjesto da
23 pričamo sada, gubimo vrijeme, na to smo već trebali dobiti pismeni odgovor

24

25

26

27

28

29

30

1 Tužilaštva i Vi biste dobili pisanu odluku Vijeća i nastavili bismo raditi svoj
2 posao.

3   Kako da sada se pozabavimo tim jednim podneskom koji ste Vi dostavili
4 tek danas? Vi ste znali cijelo vrijeme da će svjedok doći. Trebali ste ranije
5 dostaviti Vaš podnesak. To pod 1. Pod 2 - ja bih morao prvo pročitati takvu
6 odluku. Ja je još nisam pročitao. Ja vidim da Vi tu tražite, da Obrana traži da
7 izvede glavno ispitivanje u vezi sa tri teme. E sad, za vrijeme izvođenja dokaza
8 Tužilaštva je Vijeće donijelo odluku kojom se kaže da je u svrhu da se izbjegne
9 da se kod unakrsnog ispitivanja mora baviti svim pitanjima, a ne samo onim koja
10 su pokrenuta tokom glavnog ispitivanja svjedoka ili izjavom svjedoka prema
11 pravilu 92 *bis*, Vijeće neće dozvoliti izvođenje dokaza preko svjedoka koji
12 dolazi preko pismene izjave. Dakle, on dolazi i počinje odma' sa unakrsnim
13 ispitivanjem. To nije samo spomenuto u mjerilima koja se tiču izvođenja dokaza
14 nego je izdat konkretan nalog. Vi, gospodine Milovančeviću, kada ste unakrsno
15 ispitivali svjedoke Tužilaštva i kada se postavljalo pitanje da li unakrsno
16 ispitivanje vršiti na temelju nečeg što je svjedok rekao ili na općenite teme,
17 Vi ste rekli: "Ne, ja odgovaram tj. postavljam pitanja u unakrsnom ispitivanju u
18 vezi sa onim što je bilo pokrenuto kada je svjedok uveden." Ako je ovaj svjedok
19 već sad sjeo na svoje mjesto, ne vidim zašto bi se onda trebalo voditi glavno
20 ispitivanje. On je sada tu. Mi imamo pismeni nalog i unakrsno ispitivanje se
21 mora držati naloga kao i mora se voditi na temelju izjave. Dakle, moramo se
22 držati tog naloga.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, mislim da ne bi bila... čini mi se, to je
2 moj utisak - oprostite ako sam u krivu - ne bi bilo dobro da pred svedokom
3 diskutujemo o ovim pitanjima. Možda bi bilo dobro da gospodin svedok sačeka na
4 momenat pre nego što mi ova pitanja raspravimo. Jer se nijedno od ovih pitanja
5 ne tiče lično svedoka i njegove ličnosti, gospodin mi mogao da stekne potpuno
6 pogrešan utisak. Ovo je jedna načelna, pravna tema. I zbog toga predlažem da
7 gospodin svedok za momenat sačeka. Ako ste Vi saglasni.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja sam to Vas pitao ranije. Vi na to
9 niste odmah reagirali. Sad ne razumijem Vaš...

10 Zamolit ću da se svjedok na trenutak povuče.

11 [Svjedok se povlači]

12 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ako dopuštate... Mi ovde pred sobom imamo
13 svedoka po pravilu 92 ter. U petak se pred Odbranom prvi put pojavio problem
14 mogućnosti - mi smo tada to shvatili - tumačenja tog pravila na način koji bi
15 Odbrani onemogućavao glavno ispitivanje u pojedinim pitanjima, naravno, ne u
16 pogledu svih pitanja. Zašto bi onda postojala ta izjava u pismenom obliku? S
17 obzirom da je to bilo u petak, mi ranije nismo mogli uputiti ovaj podnesak.
18 Uputili smo ga kao urgentan jutros. Ono što je stav Odbrane, vrlo kratak, u
19 jednoj rečenici, to je da u pravilu 92 ter ne postoji odredba, izričita, koja
20 isključuje glavno ispitivanje. To je jedna stvar. Druga stvar, Statut Tribunala
21 u članu 21 kao minimalna jemstva garantuje optuženome fer suđenje pa između
22 ostalog i da Odbrana ima mogućnost da ispita svedoke pod istim uslovima pod
23 kojima je to činilo i Tužilaštvo. Tužilaštvo je imalo svoje svedoke po pravilu
24
25
26
27
28
29
30

1 89 i pored njihove pisane izjave, oni su ispitivani o nekim temama. Mi smo o
2 tome ukazali u svome pisanom podnesku. Smatramo da bi drugačije tumačenje ovog
3 pravila 92 *ter* bilo suprotno i samim pravilima koja predviđaju i glavno, i
4 unakrsno i dopunsko ispitivanje. Naravno, kada je u pitanju pravilo 92 *ter*, onda
5 je to samo u pogledu tema koje su najavljene Tužilaštvu, a mi smo kolegama,
6 poštovanim kolegama iz Tužilaštva, najavili tri relativno kratke teme kojima
7 bismo se bavili. Zbog toga smo u ovom trenutku i na ovaj način pokrenuli ovo
8 pitanje. Žalim što to činimo usmeno, ali ne može se uvek interes pravde
9 ostvariti samo pismenim podnescima. Jednostavno, u poslu naiđu situacije koje se
10 pojave kao urgentne. To je osnovni razlog što sad mi o tome razgovaramo na ovaj
11 način, časni Sude. Ja molim da to imate u vidu.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinjavam se. Gospodine
13 Milovančeviću, Vi ste sad pokrenuli cijeli niz pitanja. Vijeće će donijeti
14 sljedeću odluku: Tužilaštvo će odgovoriti na Vaš podnesak, a Vijeće će nakon tog
15 donijeti odluku. Vi ovdje pokrećete cijeli niz pitanja koja ne bih želio sada,
16 usmenim putem po njima rješavati /sic/. To je naša odluka. To je odluka koja je
17 dosljedna našoj ranijoj odluci da se podnesci moraju dostavljati pismenim putem,
18 da se na njih mora odgovoriti pismenim putem kako bi se izbjeglo gubljenje
19 vremena. Imate te smjernice. Imamo Pravilnik i na taj način ćemo, dakle, prema
20 Pravilniku, to napraviti.

21 Molim da pozovete sljedećeg svjedoka.

22 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, imam samo jedan prijedlog -
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nadam se da se ne tiče ovog istog
2 pitanja jer sam ja donio odluku.

3 G. MILOVANČEVIĆ: /nečujno/ ... odluku. Ja sam molio samo. Imam jedan
4 predlog vezano za tu Vašu odluku. Da saslušanje ovog svedoka onda otpočnemo u
5 sredu. Tako da bi se kolegama iz Tužilaštva u međuvremenu dala mogućnost da oni
6 upute svoj podnesak i da po ovom pitanju Veće odluči.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Pozovite onda sljedećeg
8 svjedoka. Preskočimo ovog i pozovite sljedećeg po redu.

9 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, mi ovu situaciju nismo predvideli. Sledećeg
10 svedoka nemamo. Sled...sledećeg svedoka nemamo. Sledeći svedok nije doputovao.

11 PREVODITELJ: Predsedavajući nije uključio mikrofon.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim onda da se pozove ovaj svjedok
13 koji jeste na raspolaganju.

14 Izvolite nastavite, gospodine Milovančeviću.

15 G. MILOVANČEVIĆ: Kolega iz Sekretarijata čeka znači, nalog Sudskog veća
16 da se uvede svedok. Časni Sude, da li dakle, Odbrana ima mogućnost glavnog
17 ispitivanja ili nema, po pogledu tri pitanja koja smo dostavila Tužilaštvu?
18 Kolega tužilac se nije protivio tome.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne, ne možete.

20 [Svjedok je pristupio svjedočenju]

21 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, u tome slučaju mi povlačemo predlog za
22 saslušanje ovog svedoka i Odbrana neće ovog svedoka ispitivati po pravilu 92 *ter*

23

24

25

26

27

28

29

30

1 niti ćemo ijednog drugog svedoka pod ovim uslovima ispitivati - bez mogućnosti
2 glavnog ispitivanja. To je jednostavno potpuno suprotno interesu optuženog. Mi
3 to nemamo pravo da radimo. Hvala.

4 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Ja se izvinjavam, gospodine
5 Milovančeviću. Nisam Vas razumjela. Vi ste odlučili da nastavite u skladu sa
6 pravilom 92 *ter*, a to podrazumijeva konkretnu jednu proceduru koja je definirana
7 odgovarajućim pravilom. Vi ste kasnije, i to urgentno, odlučili promijeniti stav
8 kada je riječ o ovom svjedoku. Kakav će to imati utjecaj na Vaše sljedeće
9 svjedoke koje bi trebali doći prema pravilu 92 *ter*? Šta Vas je navelo da kažete
10 ovo što ste sad rekli?

11 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, mi smo samo zamolili da se kolegama iz
12 Tužilaštva dâ mogućnost da se izjasne po ovom delikatnom pitanju - da li Odbrana
13 ima mogućnost da svedoka koga dovede po pravilu 92 *ter* ispita i u glavnom
14 ispitivanju po pitanjima koja je najavila. Mi smatramo da takva mogućnost
15 pravilima nije isključena. I da je ona u potpunosti u skladu i sa pravilima i sa
16 Statutom.

17 U takvoj situaciji, uskraćivanje te mogućnosti, a da nismo čuli odluku
18 po našem podnesku i nismo čuli ni odgovor kolege tužioca koji se čak saglasio sa
19 takvim našim pristupom u usmenom delu, u takvoj situaciji bi dalji rad sa
20 prisutnim svedokom jednostavno nanosio štetu interesima našeg klijenta. Mi to ne
21 možemo raditi, časni Sude.

22 Ono što... ako, ako Odbrana nema mogućnost da gospodinu svedoku makar po
23 pojedinim tačkama, kao što je to radilo i Tužilaštvo ranije sa svojim svedocima,
24 postavi pitanja, onda ćemo mi ovog svedoka saslušavati uživo. Onda ovo nema
25 nikakvog smisla. Odbrana je onda... ovo je tumačenje pravila koje bi moglo biti

26

27

28

29

30

1 na štetu interesa Odbrane. To želim da kažem.

2 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Vi ne samo da ste to rekli. Vi
3 ste rekli da će to vrijediti i za Vaše druge svjedoke prema pravilu 92 ter. Da
4 ćete povući njihov, da tako kažemo, sadašnji status i da ćete ih prebaciti u
5 onaj status koji će Vam omogućiti da Vi direktno dobivate od njih..., da
6 izvodite dokaze. To Vas pitam s najboljom namjerom. Ja Vas pitam koji je razlog
7 za te druge svjedoke. Ja ne kažem da je to pravi put koji ste odabrali, ali ja
8 razumijem šta Vas je navelo na to u vezi sa ovim svjedokom. Ali kada je riječ o
9 onima koji tek predstoje, situacija je potpuno drugačija što se toga tiče.

10 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja sam samo želeo da ukažem na stav Odbrane
11 da bismo mi želeli odluku Veća po ovom pitanju i da u slučaju da Veće ima stav
12 da bez odluke po našem podnesku mi treba da radimo dalje kada je ovaj svedok u
13 pitanju, mi onda ne bismo želeli da počnemo sa svedokom jer bismo se mi onda
14 protiv eventualno negativne odluke Veća žalili. Mi bismo se koristili pravom
15 žalbe. Smatramo da je u pitanju primena ključnih pravila iz Pravila o postupku i
16 dokazima i iz Statuta koja se tiču prava na glavno ispitivanje. U tom sam smislu
17 želeo da naglasim da onda smo mi imali potpuno pogrešnu predstavu o pravilu 92
18 ter i u pogledu eventualno svih drugih svedoka koji bi došli u

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ovakvoj situaciji. Za nas je bilo logično i normalno da Odbrana ima mogućnost da
2 u jednom kraćem segmentu po pitanjima koje najavi kolega tužioc -

3 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Dozvolite, dozvolite...
4 Dozvolite da Vam nešto drugo kažem. Vi, advokat Odbrane, bilo Vi kao glavni
5 zastupnik ili u savjetovanju sa ostatkom tima Odbrane, morate odrediti kako će
6 se voditi obrana. Naravno, u skladu sa eventualnim nalazima Pretresnog Vijeća.
7 Međutim, sada, u ovoj situaciji, s obzirom da je Pretresno vijeće donijelo svoju
8 odluku u obliku u kojem ju je donijelo, šta Vas sprečava da izvedete svjedoka kao
9 svjedoka prema pravilu 92 ter i da dozvolite da ga se unakrsno ispita, osim po
10 ona tri područja koja su predmet Vaše molbe i u očekivanju odluke Pretresnog
11 vijeća, nakon koje ćete znati da li možete nastaviti ispitivati u vezi sa tim
12 konkretnim područjima ili ne?

13 Ako bismo danas počeli s radom sa ovim svjedokom, time vam se neće
14 zaniijekati buduća mogućnost i Vijeće će moći razmotriti Vaš podnesak i donijeti
15 odluku da li imate ili nemate pravo - na temelju diskrecionog prava Pretresnog
16 vijeća - dobiti priliku da ispitajte svjedoka i po tim područjima. I na taj način
17 se neće gubiti vrijeme. Dakle, možemo nastaviti s radom i mislim, u srijedu ili
18 u toku sljedećeg tjedna, u svakom slučaju, da ćete dobiti mogućnost koju
19 predviđate - jer dobit ćete odluku. Ja ne mislim da bismo trebali odbaciti
20 današnji dan zbog toga. Moj je stav da biste Vi morali moći nastaviti.

21 G. MILOVANČEVIĆ: Suglasan sam sa Vašim stavom, časni sudija Nosworthy.
22 To je sasvim u redu. Hvala Vam. Hvala Vam. Ovo je sasvim... - sa stanovišta
23 Odbrane, ovo je nešto što nam omogućava nastavak rada. Hvala Vam. Tu mogućnost

24

25

26

27

28

29

30

1 ja nisam imao naznačenu, nisam znao da li je moguća kao takva. Prihvatam je,
2 časni sudija Nosworthy. Ako dopuštate, ja bih onda nastavio... Možemo nastaviti
3 rad.

4 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Po neki put se odluka preneglo
5 donese. Gospodine Milovančeviću, molim Vas, imajte i strpljenja i /nečujno/.

6 [Suci vijećaju]

7 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančeviću.
8 Pretpostavljam da se Tužilaštvo ne protivi tome.

9 G. BLACK: [simultani prijevod] Ne, časni Sude. Prihvaćamo to.
10 Zahvaljujem se i predsjedavajućem sucu.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molimo svjedoka da dâ svečanu izjavu.

12 SVJEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i
13 ništa osim istine.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine. Izvolite sjesti.

15 Gospodine Milovančeviću, sada će biti unakrsno ispitivanje svjedoka.

16 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ako dopuštate, ono što sam želeo da učinim
17 u ovoj fazi nije da postavljam pitanja. Samo sam - nadam se da će kolega tužilac
18 sa tim biti suglasan - hteo da Sudskom veću predočim lične podatke svedoka.
19 Dakle, to se iz izjave ovakve, u formi u kojoj je dostavljena, ne vidi i samo
20 taj deo dakle, da predočimo Sudskom veću.

21 [Pretresno vijeće i tajnik se savjetuju]

22 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Želite obrazložiti kakva je
23
24
25
26
27
28
29
30

1 situacija sa samim pravilom? Znači, želite iznijeti osnovu kako bi pravilo bilo
2 zadovoljeno?

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mislim da nemam potrebe za to jer
4 siguran sam da su sve te stvari unutar izjave po pravilu 92 ter. Zar on nije dao
5 sve svoje osobne podatke tamo?

6 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, mi lične podatke svedoka nismo uneli u
7 izjavu. Smatrali smo da to treba da učinimo na početku, uživo, da bi svedok
8 potvrdio te lične podatke. I samo u tom smislu, ja bih sada u ovoj fazi postupka
9 samo uzeo te lične podatke i posle toga kolega tužilac nastavlja sa svojim
10 radom, ako ste Vi sa tim saglasni. Ja se nadam da to neće poremetiti proceduru.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Siguran sam da onda unakrsni
12 ispitivač može vrlo lako dobiti te informacije: "kako se zovete, koja Vam je
13 adresa, i tako dalje, i tako dalje..."

14 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ovo je prvi svjedok Obrane
15 po pravilu 92 ter. Koliko sam ja shvatio, on treba sada prvo dobiti priliku da
16 pogleda i usvoji kao svoju izjavu po pravilu 92 ter i da potvrdi da je to ono
17 što bi on rekao kad bi ga sada ovdje uživo ispitivali.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gdje je izjava?

19 Hajde da mu date onda tu izjavu.

20 Gospodine Milovančeviću, ja onda pretpostavljam da je to paragraf A3
21 pravila 92 ter? To je to?

22 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, upravo me časni sudija Nosworthy pitala
23 vezano za to pravilo - da li sad polažem osnovu - upravo to činim. Dakle,
24 predočavam svedoku izjavu. Podeliću... moliću poslužitelju da je podeli Sudskom
25 veću i kolegama iz Tužilaštva i da je predoči svedoku. Postaviću u vezi sa tom

26

27

28

29

30

1 izjavom pitanja svedoku da li je to njegova izjava i usput, ako dopuštate, mogu
2 mu samo uzeti lične podatke, pre nego što se on izjasni o samoj izjavi. I to bi
3 onda bio kraj mog nastupa u ovoj fazi postupka.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam, gospodine Milovančević.

5 /.../

6 Gospodine Milovančević, svjedok je čini mi se donio i neke svoje
7 bilješke sa sobom. Mislim da biste ga trebali upozoriti u vezi s tim bilješkama
8 da ih ne smije koristiti.

9 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude. Učiniću to.

10 SVJEDOK: MILE DAKIĆ

11 Ispituje gospodin Milovančević:

12 Gospodine svedoče, dobar dan.

13 SVJEDOK: Dobar dan. Najpre, pravila ovog postupka su takva da u toku
14 postupka ne bi trebalo, odnosno, nije dozvoljeno da koristite sopstvene beleške.
15 Molim Vas da to imate u vidu. Sada sam Vam predočio tekst izjave koju sam ovom
16 prilikom dostavio i poštovanom kolegi iz Tužilaštva kao i časnom Sudu. Pre nego
17 što se izjasnite o tome da li ste ovu izjavu dali ili ne, samo ću Vas zamoliti
18 da nam kažete Vaše ime i prezime.

19 SVJEDOK: Ja sam Mile Dakić.

20 P: Možete li nam reći gde ste i kada rođeni i šta ste po nacionalnosti?

21 O: Po nacionalnosti Srbin, rođen u Hrvatskoj, opština Vojnić, sada je to
22 opština Karlovac. I tamo sam bio... Živio sam neprekidno do *Oluje* na tim

23

24

25

26

27

28

29

30

1 prostorima... Bio sam prije deset... -
2 P: Oprostite, oprostite?!
3 O: Da.
4 P: Rođeni ste kada?
5 O: Rođen sam 9. maja 1931. godine.
6 P: Možete li nam reći šta ste od škole završili i šta ste bili po
7 zanimanju?
8 O: /Od/ škola završio sam najprije Višu pedagošku, pa zatim Filozofski
9 fakultet u Sarajevu, postdiplomski studij na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Bio
10 sam 28 godina direktor jednog memorijala. Petrova Gora se zove. Dosad sam
11 objavio deset knjiga, pisac, istoričar, eto...
12 P: I samo još jedan podatak koji bih od Vas uzeo kao geografski.
13 Biografski, oprostite. Da li ste imali neke političke funkcije...
14 O: Imao sam političke funkcije... /glasovi se preklapaju/
15 P: ... i imate li ih danas? I samo ako jeste...
16 O: Imao sam političke funkcije i to bio sam osnivač Jugoslavenske
17 samostalne demokratske stranke u Hrvatskoj 1990. godine. Zatim sam bio član,
18 odnosno podpredsjednik Srpskog nacionalnog Vijeća u Krajini 1990., 1991. godine,
19 a od 1992. godine sam predsjednik Državne - tako se zvala - Državne komisije za
20 zločine ovaj... i genocid u Republici Srpskoj... u vladi Republike Srpske
21 Krajine. Sada sam predsjednik udruženja izbjeglica iz Hrvatske. Tu funkciju imam
22 osam godina, sa sjedištem u Beogradu.
23 P: Hvala Vam. Molim Vas, pred Vama se nalazi tekst jedne izjave koju smo
24 mi u istovetnom tekstu prosledili kolegama iz Tužilaštva i danas predočili
25 časnom Sudu. Da li nam možete reći da li ste Vi dali tu izjavu, kome ste je dali
26 i jeste li je potpisali?
27 O: Da, da. Ja sam dao ovu izjavu i svaku stranicu sam potpisao posebno.
28 I dao sam je advokatu Nikoliću. On je sa mnom podosta puta razgovarao i bilježio
29 je moje izjave i tako je došlo do ovoga materijala kojeg sam ja potpisao i iza
30 kojeg stojim.

1 P: Dakle, možemo reći, da li se može reći da je to Vaša izjava?

2 O: To je moja izjava.

3 P: Hvala Vam. Časni Sude, ja sam završio.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

5 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, pošto prvi put radimo po ovome pravilu, da
6 li je sada vreme da predložim da se izjava uvede kao dokument Odbrane, kao dokaz
7 Odbrane, a Veće će o tome odlučiti. Predložio bih da se ova izjava, pošto smo je
8 identifikovali, uvede kao dokument Odbrane. Hvala Vam.

9 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Oprostite, imamo li ovdje datum?
10 Kojeg je datuma data izjava?

11 SVJEDOK: Bio sam u više navrata davao izjavu ovu. To je bilo negdje
12 početkom, kol'ko se ja sjećam, početkom ove godine. I kasnije sam razgovarao u
13 više navrata sa advokatom Nikolićem i tako smo došli do tog teksta kojeg sam ja
14 potpisao.

15 G. MILOVANČEVIĆ: Pošto na samom tekstu izjave - oprostite časni sudija,
16 časni sudija Nosworthy - ako dopuštate da postavim jedno pitanje; pošto na samom
17 tekstu izjave zaista nema označenog datuma kada ste potpisali - u odnosu na
18 momenat polaska ovde radi svedočenja - možete li nam reći kad ste potpisali. Da
19 li se sećate toga?

20 O: Pa, ja sam potpisivao i Nikoliću nešto, ali kad sam došao ovde,
21 potpisao sam svoju izjavu.

22 P: Hvala.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] A kada ste stigli ovamo?
2 O: U subotu sam stigao u Hag.
3 P: Da li ste Vi na dan Vašeg dolaska potpisali tu izjavu ili nekog
4 drugog dana?
5 O: Sljedećeg dana, čin..., tako je bilo.
6 /.../
7 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da li je to nedjelja, 22.
8 oktobar 2006. godine?
9 O: Ja mislim da je to... - da, je. Da, da.
10 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala.
11 G. WHITING: [simultani prijevod] Oprostite, časni Sude. Možda će Vam se
12 činiti da je to tek jedna tehnikaliija, ali moramo preskočiti još jednu prepreku
13 prije nego što možemo započeti sa ispitivanjem svjedoka. Prema odredbama pravila
14 92 ter (A) /u engleskom transkriptu: "92 ter (A) (iii)"/ prije nego što se
15 izjava može uvrstiti u spis, svjedok treba potvrditi eksplicitno da ta izjava
16 potvrđuje... da je ta izjava točna i zasebno od toga da je to ono što bi on
17 rekao da su ga ispitivali.
18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete li to riješiti, gospodine
19 Milovančeviću?
20 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude i hvala poštovanom kolegi iz
21 Tužilaštva.
22 P: Da li ste čuli ovo što je rekao kolega tužilac, gospodine svjedoče?
23 Dakle, da li možete potvrditi da je izjava točna... tačna i da biste Vi izjavili
24 to što u izjavi piše?
25 O: Pa ja sam ovako samo letimično pregledao ovu izjavu i vidim da je na
26
27
28
29
30

1 svakoju stranici moj potpis i... mislim, nisam mogao sve pročitati sada, ali -
2 vjerujem ako je moj potpis na svakoju stranici da je to onda moj tekst kojeg sam
3 ja potpisao.

4 P: Hvala Vam.

5 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Ja želim postaviti jedno
6 pitanje nakon što sam pogledala izjavu. Da li je u okviru izjave i deklaracija?
7 I kakav je učinak te činjenice?

8 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ako dopuštate, mogu li ja dati odgovor na
9 to pitanje?

10 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] /prijevod engleskog
11 transkripta: "Da."/

12 G. MILOVANČEVIĆ: Mi smo ovo pravilo - 92 *ter* - tumačili onako kako ono
13 glasi. Pri svemu tome, smatramo da za postojanje i za uvođenje ovakve izjave u
14 postupak, nije potrebno postojanje deklaracije i teksta onako kako se to traži
15 po pravilu 92 *bis*. Ono je drugačija situacija i smisao ovog pravila je rezultat
16 sudske prakse koja je postojala pred Tribunalom, a vezana je za pravilo 89 (F) i
17 za pravilo 92 *bis*. Smatramo da je dovoljno, ovo što se traži u... izričito u
18 pravilu 92 *ter* da svjedok pristupi i da kaže pred Sudskim većem da je to njegova
19 izjava i da bi on to izjavio što u izjavi piše. To je naš stav i zbog toga one
20 deklaracije koja je inače predviđena pravilom 92 *bis* uz ovu izjavu nema.

21 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Black?

22 G. BLACK: [simultani prijevod] Ja mislim da je ovo što je gospodin
23 Milovančević upravo formulirao točno. Činjenica da je svjedok ovdje usmeno to
24 usvojio je dovoljna. Možda ne treba inzistirati na tome, ali ja bih samo
25 primjetio još jednu stvar. On je rekao: "Da, to je moja izjava." Čini mi se da
26 još nije ušlo u zapisnik da je svjedok rekao "Da, ovo što stoji u mojoj izjavi -

27

28

29

30

1 to je ono što bih ja rekao da svjedočim."

2   PREVODITELJ: Predsedavajući sudac nije uključio mikrofona.

3   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Oprostite. No, još i prije toga brine
4 me činjenica da je svjedok tek letimično pregledao izjavu i da onda on
5 pretpostavlja da je to njegova izjava zbog potpisa.

6   Gospodine, od Vas se ovdje očekuje da nedvosmisleno kažete - zar ne,
7 jesam li u pravu? - nedvosmisleno, da je ovo Vaša izjava i da je to ono što
8 biste Vi rekli da ste ovdje danas u Sudu usmeno ispitani. Da li razumijete to?
9 Nije dovoljno da kažete: "Pogledao sam to letimično, preletio, vidim moj potpis
10 pa to mora da je moja izjava.". Vi morate biti u stanju definitivno potvrditi
11 zato jer ćete sada biti vezani tom izjavom - ne možete više od nje odstupati -
12 jednom nakon što kažete da je to Vaša izjava. Da li razumijete to?

13   SVJEDOK: Da. Dobro. Mislim. To je moja izjava. Svakako.

14   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da to niste zapisali na papir nego da
15 su Vas to usmeno pitali, Vi biste upravo ono što stoji u izjavi?

16   O: Da.

17   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] I držite se te izjave?

18   O: /prijevod engleskog transkripta: "Da."/ Hvala.

19   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, u redu.

20 Da li je ovo dovoljno gospodine Whiting?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. BLACK: [simultani prijevod] Jeste.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Možete nastaviti.

3 G. BLACK: [simultani prijevod] I mislim da to sada mora dobiti i dokazni
4 broj.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, točno. Sada je vrijeme da se tome
6 dodijeli dokazni broj.

7 U redu. Izjava se uvrštava u spis, molim dokazni broj.

8 TAJNIK: [simultani prijevod] Časni Sude, ovo će biti dokazni broj 987.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

10 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala.

11 Unakrsno ispituje g. Black:

12 [Tužitelj ispituje putem prevoditelja]

13 P: Gospodine Dakić, dobar dan.

14 O: /prijevod engleskog transkripta: "Dobar dan."/

15 P: Hvala Vam na strpljenju dok smo eto mi bavili nekim proceduralnim
16 pitanjima ovdje. Vi ste upravo usvojili pismenu izjavu koja stoji pred Vama kao
17 iskaz koji biste Vi dali da ste ovdje usmeno svjedočili. Pa ću Vas sada, shodno
18 tome, ja ispitati o toj izjavi. Prvo, nekoliko pitanja o tome kako je kreirana,
19 stvorena ta izjava.

20 A u međuvremenu molio bih sudskog poslužitelja da spusti ili pomakne
21 grafoskop zato jer se svjedok i ja ne vidimo dobro.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 /.../ Hvala.

2 P: Gospodine Dakić, upravo ste nam rekli da ste jučer potpisali ovu
3 izjavu tu u Hagu. Da li sam Vas dobro shvatio? Vi niste to sami napisali? To je
4 napisao netko drugi, a Vi ste to onda potpisali?

5 O: Jeste, tako je.

6 P: Da li ste imali prilike pročitati cijelu tu izjavu i to pažljivo,
7 prije nego što ste je potpisali?

8 O: Jesam.

9 P: To ste učinili?

10 O: Jesam. Jučer sam je pročitao, da.

11 P: Kad ste prvi puta ove informacije dali Obrani? Da li se sjećate kada
12 su ljudi iz Obrane prvi puta sa Vama razgovarali? Ili prvi puta stupili u
13 kontakt sa Vama? Da li je to bio gospodin Nikolić ili netko drugi iz Obrane?

14 O: Samo gospodin Nikolić je sa mnom razgovarao i on je pravio bilješke
15 kad sam ja govorio. To je bilo nešto i dev... ovaj 2005. godine. Čini mi se da
16 je to bilo u jesen. A onda i kasnije smo se sastajali kod mene u kancelariji u
17 Udruženju izbjeglica iz Hrvatske. Sećam se da sam jednom bio i kod njega kod
18 kuće i tako, razgovarali smo o tome svemu. On mi je postavljao pitanja, ja sam
19 odgovarao i svakako, ovo što sam izjavio ovdje - ja iza toga stojim.

20 P: Hvala na objašnjenju. Primijetio sam jednu stvar: u izjavi se
21 spominju mnogi konkretni datumi i precizni brojevi. Da li su to datumi i brojevi
22 kojih se Vi možete ovako napamet sjetiti ili ste se Vi služili dokumentima i
23 drugim izvorima dok ste Vi i gospodin Nikolić sastavljali izjavu?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa gledajte, ja sam bio aktivni učesnik svih tih događaja i bio sam
2 na poziciji takvoj da sam lično učestvovao u mnogim događanjima. Cijelo vrijeme
3 rata vodio sam svoj ratni dnevnik pa sam u njemu i zapisao datume. To je... još
4 taj dnevnik nije objavljen, ali nadam se da će bit uskoro. A osim toga, ja sam
5 autor dviju knjigu: jedna koja je izišla u Kninu, 1994. godina "Srpska Krajina"
6 i druga koja je izišla u Beogradu 2002. godine "Krajina kroz vijekove". U tim
7 knjigama je i hronika događaja koji su se zbivali na tim prostorima. Tako da sam
8 se - ja moram reći - koristio i podacima iz svojih knjiga, a isto tako, mnoge,
9 mnoge datume, iako je vreme već podosta prošlo, mnogih se datuma sjećam.

10 P: Dobro. U Vašoj izjavi se ne navodi konkretno kada ste Vi nešto osobno
11 vidjeli odnosno iskusili, a kada govorite o nečemu što zasnivate na
12 informacijama i iz nekog drugog izvora, na primjer, iz Vaših knjiga ili iz
13 istraživanja koje ste radili za Vaše knjige. Da li sam u pravu kad to kažem?

14 O: Apsolutno, ovaj, ja sam, kažem, spajao svoja sjećanja sa podacima,
15 zapisanim podacima i tako je onda unošeno to u...u moju izjavu. Ja sam svjedok
16 mnogih događaja, posebno od 1990. godine, mojih razgovora sa predsednikom
17 Tuđmanom i drugim jer sam kao predsednik stranke bio neprekidno vezan za
18 Hrvatsku, za Zagreb i tamo smo često sjedili zajedno i... tako da su ta sjećanja
19 ostala još uvijek vrlo živa.

20 P: Spomenuli ste godinu 1990. Da li se sjećate gdje ste bili 1991.? Da
21 li ste živjeli u Vojniću ili ste možda proveli dosta vremena u nekom drugom
22 mjestu u godini 1991.?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: U 1991. godini jedno vreme sam živio... tri mjeseca sam živio u
2 Beogradu jer sam,... ovaj... bio izložen torturi predstavnika JNA jer sam
3 govorio da JNA ne može spasiti Krajinu i tako da sam morao po savetu jednoga
4 pukovnika, morao sam otići u Beograd, izbjеći iz Krajine i tamo sam bio tri
5 mjeseca. No, u ljeto... ovaj, opet... 1991. godine sam... bio sam uglavnom
6 tamo...

7 Izvinjavam se, molim Vas, lapsus je: 1992. godine sam morao izbeći iz
8 Krajine, izvinjavam se. Al' 1991. sam bio neprekidno tamo, znate. Dakle, bio sam
9 podpredsednik Srpskog nacionalnog vijeća i aktivan, tako da kažem, učesnik,
10 učesnik svih tih zbivanja 1991. godine.

11 P: Hvala. Želio bih da se pokušamo skoncentrirati - lijepo bih Vas molio
12 da vrlo pažljivo slušate moja pitanja zato jer ja tražim od Vas samo neke
13 konkretne informacije. Za ovo pitanje, recite nam, gdje ste točno bili kad
14 kažete da ste cijelu 1991. godinu bili tamo? Možete li nam preciznije reći gdje
15 ste to točno bili?

16 O: Sa stalnim boravkom, neprekidno sam bio u Vojniću. I tu sam ja sve
17 do... ne znam, jeseni 1991. godine bio i direktor memorijala Petrove Gore, a
18 odlazio sam u Knin samo na sastanke Srpskog nacionalnog Vijeća ili ne znam, u
19 Srb ili u Korenicu, i tako... Često sam odlazio u Knin na razne sastanke i
20 dogovore. Ali stalno mjesto boravka mi je Vojnić 1991. godine.

21 P: Hvala. Da li ste često odlazili ili provodili značajnije vrijeme i na
22 nekim drugim mjestima, ne samo u Kninu i ne samo u Vojniću koje ste već
23 spomenuli?

24 O: Pa, odlazio sam ja... i u Beograd sam odlazio 1991. godine. Bio sam
25 1991. godine na razgovorima i kod Miloševića. Pozvao je Babića i mene i ja sam

26
27
28
29
30

1 bio potpredsjednik Srpskog nacionalnog vijeća, Babić je bio predsjednik, pa se
2 sjećam da smo išli kod njega na razgovore. U januaru 1991. godine.

3 P: Možda je došlo do pogreške u prijevodu. Ili možda Vi možete
4 razjasnite? Recite nam točno koji su bili položaji Vas i gospodina Babića u
5 Srpskom nacionalnom vijeću godine 1991.?

6 O: Pa ovako: ono, intenzivan rad Srpskog nacionalnog vijeća je bio 1990.
7 godina. A 1991. godine polako se gubi smisao i značaj Srpskog nacionalnog -

8 P: Oprostite, molim Vas...

9 O: Da?

10 P: Ispričavam se što sam Vas prekinuo. Možete li nam samo ponoviti koji
11 ste Vi imali položaj u Vijeću i koji je položaj imao Milan Babić u Srpskom
12 nacionalnom Vijeću?

13 O: Babić je bio predsjednik Srpskog nacionalnog vijeća, ja sam bio
14 potpredsjednik; bila su dvojica potpredsjednika Srpskog nacionalnog Vijeća: bio
15 je David Rastović i ja - potpredsjednici Srpskog nacionalnog vijeća. A htio sam
16 reć' to da već 1991. godine gubi se smisao i značaj Srpskog nacionalnog vijeća.
17 Posebno posle jednoga sastanka u Korenici kada je Milan Babić predložio, ovaj...
18 prisajedinjenje, ovaj... Krajine Srbiji i kada je išao na raspisivanje
19 referenduma. Ja sam se tome suprotstavio i od tada smo mi uglavnom... nismo više
20 zajedno na istim linijama bili. To je onaj poznati referendum iz 12. maja.

21 P: Hvala. O tome govorite u Vašoj izjavi tako da sada ne moramo o tome
22 govoriti ovdje.

23 A sada, želio bih da pogledate neke konkretne paragrafe u izjavi

24

25

26

27

28

29

30

1 koja je pred Vama. I to, prvo, pogledajte molim Vas, prvi paragraf - iako se to
2 spominje i u drugim paragrafima: Vi ovdje, u više navrata u Vašoj izjavi
3 spominjete ustaše, Nezavisnu Državu Hrvatsku i uspoređujete Nezavisnu Državu
4 Hrvatsku sa Hrvatskom iz godina 1990-tih. Moje pitanje glasi: gospodine, tom su
5 se metodom služili srpski rukovodioci u to vrijeme kako bi stvarali strah među
6 srpskim stanovništvom tako što su hrvatske vlasti iz 1990-tih uspoređivale sa
7 fašističkim vlastima iz doba Drugog svjetskog rata, zar ne?

8 O: Gospodine tužioče, Vi niste bili tamo i ne znate kakva je situacija
9 bila. Sa pravom, punim pravom se vrši usporedba između Nezavisne Države,
10 fašističke Nezavisne Države Hrvatske i Republike Hrvatske. A ako želite, ja ću
11 Vam reć to... koje su to... koje su to, ovaj... iste veze između jedne i druge.
12 Samo da ovdje ubacim da sam prem... predsjedniku Tuđmanu na jednom sastanku -

13 P: Oprostite, gospodine...

14 O: Da? Ako -

15 P: Ispričavam se opet što Vas prekidam. Ja ne bih želio da ponavljate
16 ono što već stoji u Vašoj izjavi. Ja Vam želio da Vam postavim neka konkretna,
17 precizna pitanja i da mi Vi onda kažete da li se Vi s time slažete ili ne
18 slažete. Dakle, želim konkretna pitanja i konkretne odgovore zbog toga jer imamo
19 ograničeno vrijeme. Da li me razumjete?

20 O: Ja sam razumio Vaše pitanje. Ako želite, ja ću ga objasniti: zašto
21 smo mi povlačili paralelu između Nezavisne Države Hrvatske i...i Republike
22 Hrvatske. Ako želite, ja ću Vam to objasniti... u...u...u čemu su te veze,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 odnosno, čak i nema nekih bitnih razlika. /glasovi se preklapaju/ Mogu, mogu da
2 kažem?

3 P: Pa, ustvari, recite mi konkretno: zašto nema značajnih razlika između
4 tih dviju vlasti koje u vremenu razdvaja 50 godina. Ukratko, molim Vas.

5 O: Nema razlika što je to, prije svega, ja sam se nadao - kada je... su
6 raspisani izbori 1990. godine u Hrvatskoj da će, ovaj, poslije izbora - kako je
7 meni predsednik Tuđman meni obećao lično, da će se vratiti nekim hrvatskim
8 pravim izvorima jer sam mu ja rekao da nije dobro da u svojim izjavama govori
9 pozitivno o elementima Nezavisne Države Hrvatske iz Drugog svjetskog rata. On je
10 rekao ovako meni, jer smo se mi od ranije poznavali: "Mile, poslije izbora, ja
11 ću biti drugačiji." Međutim, poslije izbora, on je bio još i drastičniji u
12 odnosima prema Srbima. Ja moram reći da su i jedna i druga država, dakle, i NDH
13 i Hrvatska da su Srbe stavile van zakona u mnogim detaljima. Da su jedna i druga
14 država zabranile upotrebu ćirilice; da su jedna i druga država, ovaj, da su
15 progonile poč... ovaj... progonile Srbe; da su prognale Srbe iz Slavonije, i
16 Nezavisna Država Hrvatska 1941. godine, i Republika Hrvatska 1991. godine. I
17 jedna i druga država imale su jedan kruti centralizam, kroatocentralizam. Ovaj,
18 u mnogim tim detaljim... ovaj, simbolika, recimo. Simbolika, državna simbolika
19 je... Republika Hrvatska je zadržala, ovaj, i uzela od... posudila da kažem od
20 Nezavisne Države Hrvatske čemu smo mi Srbi kao ravnopravan narod u Hrvatskoj
21 reagirali -

22 P: Gospodine, dozvolite da Vas na trenutak prekinemo. Izvinjavam se zbog
23 prekida, ali moramo biti fokusirani. Postupak funkcionira tako da ću ja
24 postavljati pitanja, a Vas ću zamoliti da dajete što je moguće fokusiranije
25 odgovore. Na taj način ćemo ubrzati stvari i ja ću se potruditi da moja pitanja
26 budu također više fokusirana. Da Vas sada pitam konkretno u vezi nešto sa

27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

simbolima.

U paragrafima 1, 5, 17, a mislim i u nekim drugim paragrafima izjave, govorite o simbolima. Jedan konkretan simbol... Naime, Vi spominjete šahovnicu i povezuje je sa ustaškim pokretom i Vladom NDH u Drugom svjetskom ratu. Ali, da li je točno da je ta šahovnica povijesni simbol Hrvatske koji je bio korišten i u grbu Kraljevine Jugoslavije, nakon Drugog svjetskog rata u grbu SFRJ kao simbol Socijalističke Republike Hrvatske, zatim da su je koristili druge vlade i drugi režimi. Dakle, ne samo ustaški režim. Je li to točno?

O: Pa, ovo što kažete, to je djelomično točno, znate. Jer istina je da je taj...ta šahovnica, da je postojala u... i...i... postojala je i ranije, pa čak ona je postojala i kod srpskih vladara u 14. vijeku. Dakle, nije samo ovaj... Ali, radi se o tome da, ono, znate ona polja kad počinju sa bjel... bjel... bijelo-crveno, bijelo-crveno i tako dalje, onda je u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj počinjalo drugačije, sad ja ne mogu reći ka... da li je počinjalo bijelo prvo ili crveno i tako... tako da, ono kako su ustaše imali ovaj... početak istih tih polja, tako je i uzela to i Republika Hrvatska, znate. Mi Srbi, kao ravnopravan narod u Hrvatskoj, to nismo mogli prihvatiti jer je pod tim grbom su klana naša djeca u Drugom svjetskom ratu.

P: Da Vas pitam nešto u vezi sa jednim drugim simbolom. Govorite o simbolu "U" koji je vjerojatno simbol koji se najbliže može povezati sa ustašama. Iako su taj simbol možda koristili pojedinci, ekstremisti tokom 1990. i poslije toga, on nije bio zvanično korišten bilo od strane HDZ niti od strane

1 hrvatske vlade. Zar to nije točno?

2 O: E to nije točno. Ovaj... to... to nije moglo biti bez -

3 P: Oprostite, gospodine. Možete li nam onda navesti neki konkretan
4 primjer kada je bilo HDZ ili hrvatske vlasti, kada su zvanično koristili taj
5 simbol, slovo "U"?

6 O: Pa, ja ne kažem da su zvanično koristili, ali na svakom koraku ste u
7 Hrvatskoj mogli vidjeti na zidovima ispisano i vlast nije reagovala. Prema tome,
8 ona je prećutno, prećutno, ne ovaj... zvanično, ali prećutno je podržavala te,
9 te znakove koje su uglavnom unijeli emigrant...emigranti hrvatski -

10 P: Moram Vas zaustaviti, gospodine. Molim Vas, stvarno odgovarajte samo
11 na moja pitanja. Ja sam i rekao u svom pitanju, možda su to pojedinci radili,
12 ali to nije bilo korišteno u zvaničnom obliku. Mene je samo zanimao taj aspekt.
13 Vi ste mi odgovorili. Zamolit ću da pređemo na sljedeću stavku.

14 U paragrafu 5 govorite o predizbornom skupu HDZ-a gdje ste rekli da su
15 bili korišteni ustaški simboli. Da li biste se složili sa mnom, gospodine, da je
16 i na srpskoj strani bilo ekstremista koji su se koristili takvom simbolikom
17 tokom okupljanja Srba na političkim okupljanjima u prvoj polovini 1990. godine?

18 O: Pa, ne mogu poreći da je i na srpskoj strani bilo je pojedinaca. Ali
19 ti simboli kod nas nisu podržavani javno od... posebno ne od Jugoslovenske
20 narodne armije i... pa i od naših vlasti u Krajini.

21 P: Odgovorili ste na pitanje. Hvala.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 U paragrafu 5 također govorite o jednom konkretnom događaju. Kada kažete
2 da je jedan Srbin bio lažno optužen za pokušaj ubojstva Franje Tuđmana tokom
3 predizbornog skupa u Benkovcu u martu 1990. godine. Da razjasnimo situaciju: ono
4 što se dogodilo tom prilikom je bilo sljedeće: Tuđman je govorio na podijumu na
5 tom skupu, a jedan Srbin ga je pokušao napasti pištoljem. Kasnije se utvrdilo da
6 se radilo o plastičnom pištolju i da ga on njime nije mogao ubiti. O tome
7 događaju govorite. Da li je to točno?

8 O: Pa, to je bila jedna, ovako, jedan čuveni događaj koji je mnogo
9 eksploatisan ovaj... u hrvatskim medijima. Bez obzira što je to bio, dakle,
10 plastični pištolj -

11 P: Gospodine, da li sam u pravu kad kažem da se radi o plastičnom
12 pištolju, da je to taj incident o kojem Vi govorite u svojoj izjavi?

13 O: Da, da. Kasnije su utvrdili da je u plast... onda znate, još tu se
14 nešto kasnije pisalo i govorilo i da je to čak bilo naručeno, znate. Jer to je
15 bio predizb... kao kampanja ovaj... predizborna kampanja koja je doprinijela
16 Tuđmanu.

17 P: Gospodine, moram Vas prekinuti opet. Ja se izvinjavam, ali stvarno mi
18 trebaju odgovori, konkretni odgovori na konkretna pitanja. Imamo puno toga što
19 moramo proći, a ograničeno vrijeme. Vi odgovorite na moje pitanje uvijek, a onda
20 proširite. Molim Vas, nemojte. Držite se teme.

21 Zamolit ću da sada pogledamo paragraf 15 u Vašoj izjavi. Tu govorite o
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sastanku od 5. jula 1990. godine koji je održan u Kninu i kažete da su organi
2 hrvatskog MUP-a otišli prema Kninu kako bi natjerali policiju da prihvati
3 šahovnicu kao simbol. Ali to malo zavodi na krivi put. Naime, hrvatske su vlasti
4 tamo otišle kako bi raspravile o tom pitanju. Nisu imale namjeru tamo otići kako
5 bi se poslužile silom nego kako bi se o tome razgovaralo.

6 O: Ja ne znam kakve Vi informacije imate o tome, ali u svakom slučaju,
7 kad jed... kad policija naorun... naoružana do zuba dolazi u jedan tako srpski
8 kraj, mi smo pretpostavljali da... zapravo, svi su pretpostavljali tamo da se
9 radi o nasilju, sili i da će ovaj... primijeniti silu, znate, i to je tako
10 protumačeno kod nas.

11 P: Da li Vi tvrdite, gospodine, da je 5. jula hrvatska policija došla
12 naoružana do zuba ili je zapravo, situacija bila takva da je zamjenik ministra
13 unutrašnjih poslova i još nekoliko funkcionera hrvatskog MUP-a došlo tamo?
14 Dakle, politička grana, ne naoružana policija. Dakle, predstavnici su došli da
15 bi razgovarali o situaciji, u Knin, i to 5. jula 1990.? Je li to točno?

16 O: Znade što? Ja, mislim, tih dana nisam bio u Kninu, ali ono što sam
17 saznao je to da su oni došli, ali narod se okupio oko policijske stanice i ništa
18 se nije moglo obaviti.

19 P: U redu. Dakle, Vi niste bili na licu mjesta i ne znate iz prve ruke
20 šta se dogodilo?

21 O: /prijevod engleskog transkripta: "Ne, ne znam iz prve ruke."/

22 P: U redu. Nakon 5. jula 199 -

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dozvolite samo da prekinem!

24

25

26

27

28

29

30

1   Gospodine, da li biste onda prihvatili da su bili političari, a ne
2 pripadnici vojske ili policije koji su došli u Knin da bi razgovarali o tom
3 pitanju, a ne da se pokušalo silom to ishitriti?

4   O: Kol'ko se ja sjećam, bile su informacije da dolazi policija. Ovaj...
5 a s njima i drugi. Ali, jednostavno, narod je bio toliko ovaj... ja ne znam,
6 ništa se... - ja moram napomenuti, molim Vas, da se ništa ne može od ovoga
7 shvatiti i razumjeti ako se ne povuku paralele između šahovnice i Nezavisne
8 Države Hrvatske, zločinačke države i ove države koja je stvarana stara, tada,
9 pod tim istim i sličnim simbolima. Narod se plašio reprize, reprize Drugoga
10 svjetskog rata -

11   SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dozvolite da Vas prekinem.

12   Mislim da ste u svojem odgovoru otišli daleko izvan razmjera onoga što
13 sam Vas ja bio pitao. Koliko sam shvatio, Vi ste informacije dobili u to
14 vrijeme, ali, kada Vas je Tužilaštvo ispitalo, rekli ste da niste bili tamo
15 lično, da nemate informacija iz prve ruke o tome. Ono što pokušavam saznati je,
16 s obzirom da nemate informacije iz prve ruke, da li biste bili spremni da
17 prihvatite tvrdnju koju je iznijelo Tužilaštvo, da je zapravo, nasuprot onome
18 što ste Vi čuli, da su zapravo, dakle, političari došli tamo kako bi
19 raspravljali o tom pitanju. Dakle, da se nije radilo niti o policijskim niti o
20 vojnim snagama koje su došle to riješiti silom. Na to možete odgovoriti: "Da,
21 prihvaćam takvu mogućnost, takvu tvrdnju" ili "Ne, ne prihvaćam".

22   O: Pa ja prihvaćam takvu mogućnost, ali to nije puno mijenjalo na
23 suštini.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Odgovorili ste na moje
2 pitanje, gospodine. Stvarno Vam hvala.

3 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude. Ja imam samo dva
4 pitanja na ovu temu, da iskoristim ovih 20 sekundi koje su ostale.

5 P: Gospodine Dakiću, nakon tog sastanka 5. jula 1990., hrvatske su
6 vlasti nastavile surađivati sa... tj. nastavili sa radom sa srpskom policijom
7 ili srpskim pripadnicima policije u Kninu i drugdje u Krajini, zar ne? Zapravo,
8 iznijet ću dva konkretna primjera. Vi mi potvrdite ili zaniječite da li je tako
9 bilo. Dakle, nakon tog sastanka, hrvatske su vlade imenovale jednog Srbina,
10 Slobodana Vojku, na mjesto načelnika stanice javne bezbjednosti u Kninu, a i još
11 jedan drugi Srbin, Dušan Latas, je bio postavljen za načelnika policijske
12 stanice u Plaškom, novoformirane. Dakle, i njega su također imenovale hrvatske
13 vlasti. Možete li, ako znate nešto o tim događajima, to potvrditi ili
14 zanijekati?

15 O: Ne mogu to potvrditi jer to mi nije poznato.

16 G. BLACK: [simultani prijevod] Časni Sude, mislim da bi sada bio pogodan
17 trenutak.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Gospodine Dakiću, završili smo
19 radom za danas. Prekidamo s radom do srijede, 25. u 9h, u istoj ovoj sudnici,
20 sudnici broj 2. U redu. Hvala. Prekidamo s radom.

21 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim!
22 ... Sjednica završena u 13.44h.
23 Nastavak zakazan za srijedu,
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

25.10.2006. u 09.00h.

ponedjeljak, 23.10.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.